

Beslisdocument tariefdifferentiatie

Gemeente Aalburg

Versie 14 december 2011

Doss. no. 11180

Tilburg, 14 december 2011

Beslisdocument tariefdifferentiatie
Gemeente Aalburg

Bureau Milieu & Werk BV
Kraaivenstraat 21-15
Postbus 10311
5000 JH Tilburg

Tel: 013 - 5434400

Fax: 013 - 5443102

E-mail: info@bureaumw.com

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Uitgangssituatie gemeente Aalburg	7
2.1 Grootte en type gemeente	7
2.2 Voorzieningenniveau	7
2.2.1 Gft- en restafval	7
2.2.2 Overige huishoudelijke afvalstromen	9
2.2.3 Grof huishoudelijk afval	10
2.3 Tarieven afvalstoffenheffing	11
2.4 Milieurendement	11
3. Beschrijving opties	15
3.1 Beprijzen volume gft- en restcontainer	15
3.2 Beprijzen volume en aanbodfrequentie restcontainer	15
3.3 Beprijzen volume en aanbodfrequentie gft- en restcontainer	17
4. Containerbestand	19
4.1 Restcontainers	19
4.2 Gft-containers	20
5. Vast en variabel tarief afvalstoffenheffing	21
5.1 Vaste en variabele kosten afvalverwijdering	21
5.2 Vast en variabel tarief afvalstoffenheffing	21
5.2.1 Consequenties voor individuele huishoudens	22
5.2.2 Consequenties voor de gemeente Aalburg	23
6. Consequenties omschakeling naar een ander diftarsysteem	25
6.1 Milieurendement	25
6.1.1 Verklaring reductie aanbod huishoudelijk restafval	26
6.1.2 Verklaring reductie aanbod gft-afval bij beprijzen gft-container	28
6.1.3 Totaalplaatje	29
6.2 Kosten en baten	30
6.2.1 Kosten	31
6.2.2 Baten	32
6.2.3 Netto financieel effect	33
6.3 Service	34

6.4	Benodigde flankerende voorzieningen	35
6.5	Communicatie met inwoners	37
7.	Concept voorstel nieuwe tarieven	39
8.	Conclusies	41
Bijlage 1	Chips	43
Bijlage 2	Hoogbouw	45
Bijlage 3	Inzameling kunststof verpakkingsafval	47
Bijlage 4	Ontwikkelingen in de komende jaren	53
Bijlage 5	Kengetallen uit andere gemeenten	55

1. Inleiding

Motie 3 raadsfracties

De gemeente Aalburg wil de mogelijkheden van een verdergaande vorm van diftar onderzoeken. De eerste aanzet daartoe is gegeven in een motie van 3 raadsfracties tijdens de raadsvergadering van 10 december 2010. In de motie is het college onder meer opgedragen de tarieven afvalstoffenheffing te betrekken in een discussie over duurzaamheid en afval.

Memo College van B&W

Het college heeft een memo aan de raad voorgelegd met de voor- en nadelen van een verdergaande vorm van diftar. In de memo zijn drie vragen gesteld waaraan een eventuele wijziging in het systeem moet bijdragen:

- Moet een wijziging bijdragen aan een grotere afvalscheiding?
- Moet een wijziging leiden tot een rechtvaardiger afvalstoffenheffing?
- Moet een wijziging leiden tot lagere kosten en een lagere afvalstoffenheffing?

Vraag Gemeenteraad

De Gemeenteraad heeft de memo van het College van B&W vrijwel ongewijzigd in de kadernota opgenomen. De gemeenteraad wil de afvalinzameling en – verwerking tegen het licht te houden en vaststellen of een verdere differentiatie van de tarieven afvalstoffenheffing een optie is om een antwoord te vinden op de eerder gestelde vragen. Onder een verdere differentiatie van tarieven wordt verstaan dat:

- het verschil in tarief tussen de 140 en 240 liter voor restafval groter is dan nu het geval is én de gft-container wordt belast met verschillende tarieven voor een 140 en een 240 liter gft-container.
- burgers betalen per keer dat men de gft- en/ of de restcontainer aanbiedt.

Beslisdocument

De huidige wijze waarop de afvalstoffenheffing wordt afgerekend is gebaseerd op solidariteit. Feitelijk betalen huishoudens met weinig afval nu voor huishoudens die veel afval aanbieden. Solidariteit is een groot goed in gemeente Aalburg. Het is daarom de vraag welke systeemkeuze de gemeente moet maken, gebaseerd op rechtvaardigheid of gebaseerd op solidariteit.

Tegen deze achtergrond heeft Bureau Milieu & Werk BV voor de gemeente Aalburg inzichtelijk gemaakt wat de effecten zijn van een verdergaande invoering van diftar. Daarmee wordt antwoord gegeven op de vragen uit de memo en tevens wordt uitvoering gegeven aan de motie van december 2010.

Het gaat in dit beslisdocument om het vergelijken van de volgende opties:

1. Beprijzen volume restcontainer en gft-container gratis (huidige situatie).
2. Het vergroten van het tariefverschil tussen de 140 liter container voor restafval en de 240 liter container én een verschillend tarief heffen op de twee containermaten van de gft-containers (dit zijn feitelijk 2 opties die als één optie wordt uitgewerkt).
3. Beprijzen volume én aanbiedfrequentie restcontainer.
4. Beprijzen volume en aanbiedfrequentie van de restcontainer én het volume en de aanbiedfrequentie van de gft-container.

Deze vier opties zijn getoetst aan de hand van vijf criteria:

1. milieurendement;
2. kosten.
3. service (gebruiksgemak en de gevraagde inspanningen van de burger, ofwel de maatschappelijke impact);
4. benodigde flankerende voorzieningen;
5. communicatie met inwoners;

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de uitgangssituatie in de gemeente Aalburg met betrekking tot grootte en type gemeente, voorzieningenniveau, afvalstoffenheffing en milieurendement.

Hoofdstuk 3 beschrijft de opties en het 4^e hoofdstuk gaat over het containerbestand. In hoofdstuk 5 wordt ingezoomd op het onderscheid vaste en variabele kosten van de afvalinzameling- en verwerking, voor zover toegerekend aan de afvalstoffenheffing. Tevens wordt aangegeven op welke manier deze vaste en variabele kosten terugkomen in de tarieven zoals die bij de huishoudens in rekening worden gebracht.

Hoofdstuk 6 behandelt de consequenties van de omschakeling naar de te onderzoeken opties met betrekking tot milieurendement, kosten, service, de benodigde flankerende voorzieningen en de communicatie met inwoners.

In hoofdstuk 7 is een concept voorstel voor nieuwe tarieven gedaan en in het 8^e hoofdstuk zijn de conclusies verwoord.

De discussie die gevoerd wordt in dit beslisdocument sluit aan bij de landelijke discussie over afval. Deze is onder andere verwoord in de brief van Staatssecretaris Atsma; 'meer waarde uit afval' en de daarin verwoorde ambitie om te komen tot een groter percentage hergebruik. Het verminderen van de hoeveelheid restafval is daarom ook voor Aalburg leidend, dit heeft een hoger percentage hergebruik tot gevolg én de grootste besparing in kosten.

2. Uitgangssituatie gemeente Aalburg

2.1 Grootte en type gemeente

De gemeente Aalburg heeft 321 adressen per km² en behoort volgens het classificatiesysteem van het CBS tot de klasse 5 gemeenten (niet stedelijk). Dit zijn gemeenten met een omgevingsadressendichtheid van minder dan 500 adressen per km². Per 1 januari 2011 heeft de gemeente Aalburg 12.684 inwoners en 4.544 huishoudens.

Het gemiddeld aantal inwoners per huishouden ligt in Aalburg iets hoger dan in gemeenten in de regio. In Woudrichem is het bijna gelijk aan Aalburg namelijk het gemiddeld aantal inwoners per huishouden is in Woudrichem 2,7. Het is hoger dan in de gemeenten Drimmelen en Geertruidenberg. Hier is het gemiddeld aantal inwoners per huishouden 2,4. (zie bijlage 5)

	Aalburg
inwoners	12.684
huishoudens	4.544
inwoners per huishouden	2,8

Tabel 2.1: Verdeling inwoners over huishoudens

2.2 Voorzieningenniveau

2.2.1 Gft- en restafval

Alle huishoudens in de laagbouw van Aalburg hebben een grijze container voor restafval en een groene container voor gft-afval in gebruik. Huishoudens 'zonder container' kunnen hun restafval kwijt in (ondergrondse) verzamelcontainers.

In Aalburg maakt 6% van de huishoudens gebruik van verzamelcontainers. Dit is iets minder dan in Geertruidenberg waar 10% van de huishoudens geen eigen inzamel-middel heeft. Gemeente Schijndel heeft 7 % van het totaal aantal huishoudens aangesloten op verzamelcontainers. (zie bijlage 5).

	Aalburg
huishoudens met minicontainers voor gft- en restafval	4.262
huishoudens aangesloten op bovengrondse verzamelcontainers voor restafval	129
huishoudens aangesloten op ondergrondse verzamelcontainers voor restafval	153
totaal	4.544

Tabel 2.2 Aantal huishoudens dat gebruik maakt van een bepaald inzamelmiddel (opgave gemeente)

Sita ledigt de containers alternerend, de ene week de groene containers en de andere week de grijze containers. Bewoners hebben de keuze uit een 140 of een 240 liter volumemaat. Volgens opgave van Sita hebben de meeste huishoudens een 240 liter container voor restafval en een 140 liter container voor gft-afval. De totale aantallen voor gft-container en restcontainer komen niet exact met elkaar overeen en ook niet exact met het totale aantal huishoudens waarvan de gemeente in de berekening van de afvalstoffenheffing uitgaat (Tabel 2.2). 41 huishoudens hebben een extra restcontainer van 240 liter in gebruik en 17 huishoudens een extra gft-container van 240 liter.

	restafval	gft-afval
140 liter minicontainer	1.027	2.569
240 liter minicontainer	3.229	1.694
totaal	4.256	4.263

Tabel 2.3 Verdeling minicontainers naar volumemaat (opgave Sita)

Elke gft-container wordt gemiddeld 16 keer per jaar aangeboden. In een 140 liter gft-container zit dan gemiddeld 22 kilogram en in een 240 liter 39 kilogram restafval. Elke restcontainer wordt gemiddeld 24 keer per jaar aangeboden. In een 140 liter restcontainer zit dan gemiddeld 16 kilogram en in een 240 liter 28 kilogram gft-afval.

2.2.2 Overige huishoudelijke afvalstromen

Papier

Negen kerken, verenigingen en scholen halen 1 keer per maand papier aan huis op. In Wijk en Aalburg kunnen burgers elke maandag tot en met zaterdag papier brengen naar een tweetal verenigingen. Papier kan ook worden aangeboden op het milieustation.

Glas, textiel, kunststof verpakkingsafval en drankkartons

Voor de gescheiden inzameling van glas, textiel, kunststof verpakkingsafval en drankkartons kunnen burgers gebruik maken van de vijf milieuparkjes die staan in Eethen, Genderen, Meeuwen, Veen en Wijk en Aalburg. Dit komt overeen met 1 milieuparkje op 2.537 inwoners. Glas, textiel en kunststof verpakkingsafval kan ook worden aangeboden op het milieustation.

Glascontainers staan niet alleen op de milieuparkjes. In de gemeente Aalburg staan in totaal 13 glascontainers verspreid over 10 locaties. Dit is 1 glascontainer op circa 976 inwoners. Van Gansewinkel leegt de glasbakken wekelijks.

Ook textielcontainers staan op meerdere plaatsen. Verspreid door de gemeente staan in totaal 8 textielcontainers verspreid over 7 locaties. In alle dorpen staat een textielcontainer. Dit is 1 container op ruim 1.585 inwoners. KICI leegt de textielbakken wekelijks.

Kca

Kca wordt 2 keer per jaar via standplaatsen met de KCA -wagen ingezameld door Sita. Kca kunnen inwoners ook inleveren op het milieustation.

Luiers en incontinentiemateriaal

Luiers en incontinentiemateriaal worden gescheiden ingezameld bij kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en scholen. Op deze locaties en bij de gemeente zijn speciale plastic zakken gratis verkrijgbaar waarin dit afval aangeboden moet worden.

Kosten

De kosten voor het gebruik van deze overige huishoudelijke afvalstromen zijn opgenomen in de afvalstoffenheffing. Bij huishoudens worden geen extra tarieven in rekening gebracht bovenop de afvalstoffenheffing.

2.2.3 Grof huishoudelijk afval

Grof huishoudelijk afval kunnen inwoners van Aalburg kwijt op het milieustation in Giessen. Het milieustation is geopend op maandag, woensdag en vrijdag van 13.00-16.00 uur en op zaterdag van 8.00-13.00 uur. Het is enkel toegankelijk voor een personenauto of een busje met klein rijbewijs, beiden inclusief eventuele aanhangwagen.

Bij de aanbiedingen dienen inwoners zich te kunnen legitimeren. Indien een vracht uit meerdere soorten afval bestaat, bepaalt de duurste fractie het tarief van de gehele vracht. Inwoners kunnen contant afrekenen, pinnen en chippen is ook mogelijk.

Op het milieustation in Giessen kunnen inwoners de volgende afvalstromen kwijt.

Afvalstroom	Tarief per kg.
Asbest	gratis
KCA	gratis
Metalen	gratis
Papier/karton	gratis
Personenautobanden	€ 2,30 per band
Plastic afval	gratis
Vlakglas	gratis
Puin*	€ 0,06
Restafval**	€ 0,10
Textiel/schoeisel	gratis
Tuinafval/snoeihout*	€ 0,05
Verpakkingsglas	gratis
Wit- en bruingoed	gratis

* minimumbedrag per aanbieding € 2,50

** minimumbedrag per aanbieding € 5,00

Tabel 2.4: Afvalstromen aan te bieden op milieustation

Daarnaast kunnen inwoners van Aalburg op afroep Sita bellen. Deze zamelt dan aan huis in tegen betaling. Maar van deze voorziening wordt in de praktijk geen gebruik gemaakt. Ook het grof tuinafval kunnen burgers door Sita tegen betaling aan huis laten ophalen. Ook van deze voorziening wordt geen gebruik gemaakt.

Tenslotte, kringloopcentrum Twiddus haalt op verzoek bruikbare huisraad en wit- en bruingoed aan huis op.

2.3 Tarieven afvalstoffenheffing

In de gemeente Aalburg is de hoogte van de afvalstoffenheffing gekoppeld aan het volume van de minicontainer voor restafval. Huishoudens met een 240 liter restcontainer betalen € 48 meer afvalstoffenheffing dan huishoudens met een 140 liter restcontainer. Voor deze € 48 extra heeft een huishouden met een 240 liter container de mogelijkheid om 26 keer per jaar 100 liter restafval meer aan te bieden dan gebruikers van een 140 liter container.

inzamelmiddelen in gebruik	tarieven afvalstoffenheffing
140 l gft en 140 l rest	€ 237
240 l gft en 140 l rest	€ 237
140 l gft en 240 l rest	€ 285
240 l gft en 240 l rest	€ 285
verzamelcontainers	€ 237

Tabel 2.5 Tarieven afvalstoffenheffing 2011

Omdat er een koppeling is tussen de hoogte van de afvalstoffenheffing en de containergrootte hebben inwoners een sturingsmogelijkheid in het bepalen van de hoogte van de afvalstoffenheffing. Een huishouden dat meer afval produceert heeft een grote container en betaalt daarmee een hogere afvalstoffenheffing. Dit is echter een geringe financiële prikkel om het afvalaanbod te reduceren. Men betaalt een vast tarief, weliswaar afhankelijk van het volume van de container voor restafval, maar ongeacht de aanbodfrequentie of de vullingsgraad.

De huishoudens die gebruik maken van (ondergrondse) verzamelcontainers voor restafval betalen eenzelfde tarief als een huishouden met een 140 liter restafvalcontainer.

Huishoudens met een extra 240 liter gft-container betalen jaarlijks € 77 bovenop het tarief van € 285. Voor een extra 240 liter restcontainer is dit een bedrag van € 143. De kosten voor het omruilen van een volumemaat bedragen eenmalig € 43 (240 liter ruilen voor 140 liter) en € 46 (140 liter ruilen voor 240 liter).

2.4 Milieurendement

Het milieurendement is het resultaat van de gescheiden afvalinzameling (zie Tabel 2.6). Dat is het volgende:

- De hoeveelheid gescheiden ingezameld afval ten opzichte van het (grof)restafval;
- De totale hoeveelheid ingezameld afval;
- Welke herbruikbare stromen nog in het restafval voorkomen.

Om de inzamelgegevens van gemeente Aalburg in perspectief te kunnen plaatsen worden deze vergeleken met de inzamelgegevens uit een aantal regiogemeenten. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de hoeveelheid in kg per inwoner. Dit is beter te vergelijken dan de hoeveelheid per huishouden (aansluiting). De grootte van het huis-

houden kan immers sterk verschillen per gemeente, waardoor de rekeneenheid kilogram per aansluiting geen eerlijke vergelijking mogelijk maakt. Zie ook bijlage 5.

Inzamelresultaat

In de gemeente Aalburg is in 2010 een hoeveelheid van 543 kilogram per inwoner ingezameld. Van deze hoeveelheid is 60 % gescheiden ingezameld. 40 % was dus restafval dat moest worden verbrand. De hoeveelheid huishoudelijk restafval ligt met 202 kilogram per inwoner vrijwel gelijk aan het CBS gemiddelde voor dit type niet stedelijke gemeenten. (*Tabel 2.6*)

Het milieurendement in Aalburg is vergelijkbaar met gemeenten uit de regio. In Aalburg is het milieurendement hoger dan in Werkendam (56%) en Woudrichem (59%). Het relatief hoge percentage hergebruik in Aalburg is een gevolg van de grote hoeveelheid aangeboden gft-afval in Aalburg. Gemeente Aalburg heeft het hoogste aanbod gft-afval uit de genoemde 7 gemeenten in bijlage 5. De hoeveelheid grof tuinafval op de milieustraat is in vergelijking met deze gemeenten ronduit laag te noemen. Bijvoorbeeld in Woudrichem wordt twee maal zoveel grof tuinafval aangeboden op het milieustation in Giessen.

In gemeente Aalburg wordt veel gft-afval aan huis ingezameld en weinig tuinafval op het milieustation. Het milieurendement in Aalburg is hoger dan in de buurgemeenten. Wanneer in Aalburg evenveel gft-afval en grof tuinafval zou worden ingezameld als in Werkendam was het milieurendement in Aalburg 54% en daarmee lager dan in Werkendam en Woudrichem.

In vergelijking met de diftargemeenten Werkendam, Woudrichem en Drimmelen bieden de inwoners van Aalburg veel huishoudelijk restafval aan. Alleen in de niet-diftargemeenten Alphen-Chaam (215 kg) en Geertruidenberg (219 kg) wordt meer restafval aangeboden dan in Aalburg. (zie bijlage 5). Opvallend is het lage aanbod huishoudelijk restafval in Baarle Nassau, hier wordt maar 142 kg restafval aangeboden per inwoner. (zie bijlage 5).

gegevens in kg per inwoner	Aalburg 2010	CBS niet stedelijk 2010
huishoudelijk afval (hha)		
huishoudelijk restafval	202	199
gft-afval	156	114
papier	82	85
glas	19	23
textiel	4,5	4,2
kca	1,7	1,4
kunststof verpakkingen	3,7	6,5
Overige componenten*	5,6	1,2
totaal huishoudelijk afval	473	434
<i>% apart ingezameld huishoudelijk afval</i>	<i>57%</i>	<i>54%</i>
grof huishoudelijk afval (gha)		
grof restafval	17	30
grof tuinafval	15	46
overig apart ingezameld	37	92
totaal grof huishoudelijk afval	69	168
<i>% apart ingezameld grof huishoudelijk afval</i>	<i>76%</i>	<i>82%</i>
(grof) huishoudelijk afval totaal (hha + gha)		
restafval	219	229
apart ingezameld	324	373
totaal hha en gha	543	602
<i>% apart ingezameld hha en gha</i>	<i>60%</i>	<i>62%</i>

* in Aalburg drankenkartons en luiers

Tabel 2.6 Inzamelresultaat

Sorteerresultaat

In Tabel 2.7 is weergegeven in welke mate de belangrijkste apart te houden huishoudelijke afvalstromen (gft-afval, papier, glas, textiel en kunststof verpakkingen) nog in het huishoudelijk restafval van Aalburg voorkomen.

Aandeel in restafval	Aalburg 2010
gft-afval	33%
papier	10%
glas	3%
textiel	4%
kunststof verpakkingen	10%

Tabel 2.7: Sorteerresultaat Aalburg

Het percentage gft-afval in het restafval is met 33% lager dan het percentage gft-afval dat in Werkendam (42%) en Woudrichem (39%) in het restafval wordt aangetroffen. Ook in alle andere regiogemeenten wordt meer gft-afval aangetroffen in het restafval.

Daarentegen is het aandeel kunststof verpakkingen in Aalburg met 10% hoger dan in Werkendam (8%) en Woudrichem (7%). Alleen in Geertruidenberg, ook een gemeente met een brengsysteem en geen diftar, wordt 10% kunststof verpakkingen aangetroffen in het restafval. (zij bijlage 5).

3. Beschrijving opties

Optie 1 is de huidige situatie. Die is beschreven in hoofdstuk 2. Daarnaast gaat het om de volgende drie opties:

1. Het vergroten van het tariefverschil tussen de 140 liter container voor restafval en de 240 liter container én een verschillend tarief heffen op de twee containermaten van de gft-containers. Wordt verder aangeduid als 'beprijzen volume gft- en restcontainer'.
2. Beprijzen volume én aanbodfrequentie restcontainer.
3. Beprijzen volume en aanbodfrequentie van de restcontainer én het volume en de aanbodfrequentie van de gft-container (dit is hetzelfde diftarsysteem als wordt gehanteerd in de buurgemeenten Werkendam en Woudrichem).

3.1 Beprijzen volume gft- en restcontainer

Momenteel wordt de hoogte van de afvalstoffenheffing bepaald door de volumemaat van de restafvalcontainer. De hier beschreven vorm gaat ervan uit dat ook voor het gft-afval een verschillend tarief wordt ingesteld naargelang het volume van de container. De 240-liter gft-container is in dat geval hoger belast dan de 140-liter gft-container. De hoogte van de afvalstoffenheffing wordt in deze variant bepaald door de combinatie van het volume gft- en restcontainer die een huishouden in gebruik heeft.

Bij deze methode is er een beperkte prikkel tot het verminderen van het afvalaanbod voor zowel gft- als restafval. Aan het principe 'de vervuiler betaalt' wordt slechts in beperkte mate invulling gegeven. Het systeem is niet toepasbaar bij verzamelcontainers. De keuze voor beprijzen van volume brengt met zich mee dat huishoudens de mogelijkheid moet worden geboden om te kunnen kiezen voor een andere maat.

Een huishouden heeft geen prikkel om de 240-liter container voor restafval te ruilen voor de 140-liter container vanwege de kosten voor het omruilen van € 43. Het verschil in heffing is € 48, zodat het bijna een jaar duurt om de kosten van het omruilen terug te verdienen. (zie ook paragraaf 2.3)

3.2 Beprijzen volume en aanbodfrequentie restcontainer

De hoogte van de afvalstoffenheffing is gekoppeld aan het volume van de restcontainer én het aantal keren dat men deze container aanbiedt. Bij deze vorm hebben huishoudens de keuze uit een 140 of 240 liter container. Het tarief per aanbieding is verschillend per volumemaat. Met de keuze voor een bepaalde volumemaat bepaalt een huis-

houden feitelijk hoe vaak men een container wil aanbieden. Gemeenten maken de keuze om de kosten per liter voor een 140 liter container en de 240 liter container gelijk te stellen. Kiest een huishouden dan voor een 140 liter container, dan kan deze vaker aan de straat worden gezet dan een 240 liter terwijl de kosten per liter gelijk zijn.

Beprijzen van volume en aanbodfrequentie is een voor de burger goed te begrijpen systeem en levert een goede motivatie voor preventie en hergebruik. Naast de prikkel tot reductie van de hoeveelheid huishoudelijk restafval kan worden bespaard op de inzamelkosten. De restcontainer wordt namelijk minder vaak aangeboden.

Uit ervaringen in Werkendam en Woudrichem blijkt dat lagere inzamelkosten bij minder aanbod van de containers niet altijd zo is. In de huidige overeenkomst zijn de inzamelkosten tussen Aalburg enerzijds en Werkendam en Woudrichem niet wezenlijk verschillend. Volgens Sita zijn de kosten per inzamelronde van groter belang voor het bepalen van de kosten dan het aantal aangeboden containers. In Schijndel blijkt dat 60% van de kosten voor rekening komen van de inzamelronde en 40% voor de lediging van de containers. Het aanpassen van de inzamelrequentie (eenmaal per 3 of 4 weken) van het rest- of gft-afval leidt daadwerkelijk tot lagere inzamelkosten. Daarnaast is het sterk afhankelijk per aanbesteding, per regio en per inschrijver wat de kosten van inzameling zijn.

Afhankelijk van de tariefstelling per aanbieding zal het gemiddeld aantal aanbiedingen van de restcontainer per huishouden op jaarbasis teruglopen van gemiddeld 24 naar 8 tot 13. Uit ervaringen in andere diftargemeenten (o.a. Sint-Michielsgestel en Drimmelen) blijkt dat zo'n 5 % van de huishoudens de restcontainer nooit meer gebruikt. In onderzoeken geven huishoudens zelf aan dat het goed scheiden van afval de belangrijkste manier is om zo weinig mogelijk afval te hebben en de grijze container dus ook zo weinig mogelijk te hoeven aanbieden. Andere motieven die in mindere mate worden genoemd zijn: de container pas buiten zetten om te laten leegmaken als deze vol is, afval klein maken en aanstampen in de container, bij het boodschappen doen meer rekening houden met de hoeveelheid afval dan voorheen en afval meenemen naar andere plaatsen (zoals familie buiten de gemeente of het werk).

Probleem is dat de aangeboden containers zwaarder worden omdat de container pas aan de straat komt als deze vol is. Dit effect wordt sinds 2010 nog versterkt door het wegvallen van een deel van de volumieuze kunststof verpakkingen die immers gescheiden worden ingezameld. Zware containers vormen een extra (arbeids)belasting voor de beladers, de containers en voor de beladingsystemen van de voertuigen. Overigens zijn nog geen problemen bekend in andere diftargemeenten.

Het frequentie-systeem is goed toepasbaar bij ondergrondse verzamelcontainers met elektronische toegangsregistratie. Huishoudens betalen dan per inworp.

3.3 Beprijzen volume en aanbodfrequentie gft- en restcontainer

Indien de hoogte van de afvalstoffenheffing ook wordt gekoppeld aan het aanbieden van de gft-container zal er minder gft-afval worden aangeboden. Niet alle gft-afval zal meer worden aangeboden in de gft-container, maar kan ook in de eigen tuin worden gecomposteerd. Afhankelijk van de tariefstelling zal het gemiddeld aantal aanbiedingen van de gft-container op jaarbasis teruglopen van gemiddeld 16 naar 5 tot 10. Langer bewaren van gft-afval kan overigens tot gevolg hebben dat de kwaliteit van het aangeboden afval afneemt. Ook kan het leiden tot (stank)overlast en worden de aangeboden gft-containers zwaarder. Uit onderzoek in de gemeente Drimmelen blijkt dat 18% van de huishoudens de gft-container nooit meer aanbiedt. Dit zijn percentages die ook in andere diftargemeenten voorkomen.

In onderzoeken benoemen huishoudens zeer verschillende manieren om de gft-container zo weinig mogelijk te hoeven aanbieden. De meest genoemde manieren zijn: zet de gft-container pas buiten om te laten leegmaken als deze zo vol mogelijk is, afval zelf composteren, gft-afval in de grijze container deponeren, naar het milieustation brengen en goed scheiden.

4. Containerbestand

Bij de omschakeling naar beprijzen op volume en aanbiedfrequentie van de gft- en/ of restcontainers zullen huishoudens mogelijk op basis van hun huidige afvalgedrag en de kosten besluiten de 240 liter container te ruilen voor een 140 liter. De overweging daarbij is dat voor gelijke kosten de (weliswaar kleinere) container vaker aangeboden kan worden waardoor stankoverlast wordt voorkomen of verminderd. De mate waarin huishoudens die nu een 240 liter container hebben in dat geval kiezen voor een 140 liter container wordt mede bepaald door het tarief per aanbidding. Hoe meer kosten in dit variabele tarief zijn opgenomen hoe hoger het tarief.

4.1 Restcontainers

Momenteel heeft in Aalburg 74 % van de huishoudens in de laagbouw een 240 liter restcontainer. Dit is vergelijkbaar met de gemeenten Werkendam en Woudrichem. Ook daar heeft het merendeel van de huishoudens (Werkendam 70% en Woudrichem 68%), eveneens gekozen voor de 240 liter restcontainer. In Werkendam ligt het tarief per aanbidding in 2011 voor een 240 liter restcontainer 70 % hoger dan voor een 140 liter restcontainer. In Woudrichem is het verschil veel kleiner. Daar betaalt men 25% meer voor een 240 liter restcontainer dan voor een 140 liter container.

Gemeente Schijndel is dit jaar gestart met diftar (beprijzen van volume en aanbiedfrequentie van gft- en restafval). Daar heeft slechts 40% gekozen voor de 240 liter container voor restafval. In Schijndel is het tarief per aanbidding voor een 240 liter restcontainer bijna 2 keer zo hoog als voor een 140 liter restcontainer. Huishoudens hebben vrijwel allemaal dezelfde volumemaat restcontainer gekozen als men voor de introductie van beprijzen op aanbiedfrequentie al in gebruik had.

Bij de omschakeling naar beprijzen van volume en aanbiedfrequentie van de restcontainer zal in Aalburg naar verwachting slechts een beperkte groep huishoudens (zo'n 300) de 240 liter restcontainer ruilen voor een 140 liter. Huishoudens veranderen niet zo snel van volumemaat container. Dit blijkt ook uit recente ervaringen in gemeente Schijndel.

4.2 Gft-containers

Voor de gft-container ligt het percentage gebruikers van een 240 liter in Werkendam (6 %), Woudrichem (7 %) en Schijndel (25 %) beduidend lager dan in Aalburg (36 %). Het verschil in tarief per aanbieding tussen 140 en 240 liter is bij de drie genoemde gemeenten vergelijkbaar met dat bij de restcontainer.

Bij de omschakeling naar beprijzen van volume van gft- en restcontainer zal in Aalburg naar verwachting slechts een beperkte groep huishoudens (zo'n 150) de 240 liter gft-container ruilen voor een 140 liter. 240 liter restcontainers zullen niet worden geruild. Bij de omschakeling naar beprijzen van volume en aanbiedfrequentie van de gft-container zal in Aalburg naar verwachting zo'n 250 huishoudens de 240 liter gft-container ruilen voor een 140 liter.

5. Vast en variabel tarief afvalstoffenheffing

5.1 Vaste en variabele kosten afvalverwijdering

De uitgaven/kosten en inkomsten binnen de afvalstoffenheffing kunnen worden opgesplitst in jaarlijkse vaste en jaarlijkse variabele kosten. Onder vaste kosten wordt hier verstaan de kosten die niet direct aan individuele huishoudens zijn toe te rekenen.

Vaste kosten

- De inzameling van papier, glas, textiel, kunststof verpakkingen en kca.
- De exploitatie van het milieustation.
- De kapitaallasten van containers en andere voorzieningen.
- Het innen van de heffing en kwijtschelding.
- (Een deel van) de kosten voor het opruimen van zwerfafval en veegvuil.

Variabele kosten

De verwerkingskosten van alle afvalstromen zijn wel toe te rekenen aan een individueel huishouden. Deze kosten worden bepaald door het afvalaanbod en zijn derhalve te beschouwen als variabele kosten. Dat geldt ook voor (een deel van) de inzamelkosten indien in het inzamelcontract met de afvalinzamelaar wordt afgerekend conform een bedrag per lediging.

5.2 Vast en variabel tarief afvalstoffenheffing

De vraag is of en in welke mate huishoudens invloed uitoefenen op de hoogte van de afvalstoffenheffing. In de afrekening met de huishoudens dient onderscheid te worden gemaakt tussen een vast en variabel tarief. Uitgangspunt hierbij is in principe dat de vaste kosten van de afvalverwijdering worden doorberekend in een vast basistarief dat voor elk huishouden gelijk is.

Het vaste tarief voor de afvalstoffenheffing gaat uit van de solidariteitsgedachte, dit bedrag is ongeacht de grootte van het huishouden. Het is ook denkbaar dat het vaste tarief wordt gerelateerd aan het aantal personen in een huishouden, derhalve een basistarief per inwoner.

Naast het vaste basistarief betaalt elk huishouden aanvullend een variabel bedrag dat wordt bepaald door het afvalaanbod. Dit is namelijk door het huishouden te beïnvloeden. Het variabele bedrag wordt opgebouwd uit de kosten voor de container (het volume) en/ of het aantal keren dat men de gft- en/ of restcontainer aanbiedt. Een en ander is afhankelijk van de te kiezen diftarvorm. Het volume van de container(s) en het aantal aanbiedingen bepaalt immers de hoeveelheid afval en daarmee de verwerkingskosten

die direct zijn toe te rekenen tot een huishouden. Op deze wijze loopt een gemeente geen financieel risico. Alle vaste kosten zijn gedekt en de verwerkingskosten worden gerelateerd aan het afvalaanbod. Is er geen aanbod, zijn er ook geen kosten. Daardoor wordt tegemoet gekomen aan het principe dat het huishouden zelf kan sturen in de hoogte van de heffing.

Overigens kan de gemeente toch een financieel risico lopen omdat de huishoudens betalen per liter, maar de gemeente de kosten betaalt per tonnage. Met een toename van de scheiding van het afval, zoals voor plastic verpakkingsmateriaal, neemt het absolute gewicht van een container voor restafval toe. Het aantal liters blijft echter gelijk.

Hoe kleiner het in gebruik zijnde volume een huishouden gebruikt en hoe minder vaak men de containers aanbiedt, hoe minder afvalstoffenheffing een huishouden betaalt. Er kan ook voor worden gekozen om een deel van de verwerkingskosten op te nemen in het vaste basistarief. Een individueel huishouden heeft dan minder invloed op de hoogte van de afvalstoffenheffing. Voorts loopt de gemeente minder risico indien, door zware containers, meer restafval wordt aangeboden dan verwacht.

5.2.1 Consequenties voor individuele huishoudens

Niet ieder huishouden betaalt bij diftar, ongeacht de gekozen vorm, evenveel als in de huidige situatie. Bij het vaststellen van de tarieven wordt uitgegaan van de gemiddelde kosten per liter. Huishoudens die meer dan de gemiddelde hoeveelheid afval aanbieden zullen meer gaan betalen, terwijl huishoudens die minder afval dan gemiddeld aanbieden minder gaan betalen. De mate van spreiding tussen huishoudens is direct afhankelijk van de gekozen verhouding tussen vast en variabel tarief. Indien er bijvoorbeeld voor gekozen wordt om 100 % van de verwerkingkosten voor gft- en restafval op te nemen in het variabele tarief zal de spreiding tussen huishoudens die veel en huishoudens die weinig betalen groot zijn. Kiest de gemeente Aalburg er voor om een deel van de verwerkingkosten op te nemen in het vaste basistarief, dan zal ook de spreiding klein zijn. Dat houdt wel in dat de kosten waar een huishouden in kan sturen ook kleiner worden.

Met de huidige afvalstoffenheffing in Aalburg betalen kleine huishoudens voor grote huishoudens, dit is solidariteit. Uit een onderzoek in gemeente Drimmelen blijkt dat de 3- en meerpersoonshuishoudens meer betalen dan het gemiddelde en de 1- en 2 persoonshuishoudens minder dan het gemiddelde (In Drimmelen is diftar op basis van aanbodfrequentie). Dit is rechtvaardigheid.

5.2.2 Consequenties voor de gemeente Aalborg

Vaste kosten in het variabel tarief

Uit bedrijfseconomisch oogpunt is het niet verantwoord om vaste kosten die de gemeente moet maken in het variabele tarief op te nemen. Wanneer vaste kosten in het variabele tarief worden opgenomen stijgt het variabele deel van de afvalstoffenheffing. De voordelen van een hoger variabel tarief zijn:

- een grotere prikkel om afval te scheiden. Dit zal een kostendaling tot gevolg hebben omdat de verwerkingskosten voor gft- en restafval hoger zijn dan de verwerkingskosten voor de herbruikbare afvalstromen en de verwerkingskosten van de afvalstromen op het milieustation;
- Als de kosten per aanbieding hoger zijn zullen huishoudens meer geneigd zijn de gft- en restcontainer alleen aan de straat te zetten als deze echt vol is. Bij een lager tarief komen ook halfvolle containers aan de straat en betaalt de gemeenschap voor het leegmaken van 'lucht';

De nadelen van een hoger variabel tarief zijn:

- dit heeft het risico in zich dat bij een lager aantal aanbiedingen dan verwacht de vaste kosten niet ontvangen worden uit het variabele tarief. De gemeente moet dan geld uit de algemene middelen aanwenden voor het voldoen aan de verplichtingen voor de afvalverwijdering. Aan de andere kant is er na verloop van tijd een ervaringsgegeven over het aantal aanbiedingen en is het risico beperkt dat inkomsten uit de afvalstoffenheffing niet toereikend zijn voor de uitgaven;
- een hoger variabel tarief stimuleert ontwijkgedrag. Bij een hoger variabel tarief zullen huishoudens eerder een manier gaan zoeken het afval af te voeren naar alternatieve plaatsen. Ander ontwijkgedrag dat voorkomt is: meenemen naar het werk, deponeren in de openbare prullenbakken of dumpen in het buitengebied. Hiervoor dient de gemeente dan weer extra kosten te maken.

Variabele kosten in het vaste tarief

De gemeente kan er ook voor kiezen om variabele kosten in het vaste tarief op te nemen. In dat geval daalt het variabele tarief. Sommige diftargemeenten nemen een gemiddeld aantal aanbiedingen op in het vaste tarief. Wanneer huishoudens vaker afval aanbieden dan wordt bijbetaald na afloop van het belastingjaar.

Voordelen van variabele kosten in het vaste tarief zijn:

- de zogenaamde nulaanbieders (huishoudens die nooit de containers aan de straat zetten) betalen dan toch mee aan de variabele kosten ook al staat de container nooit buiten;
- bedrijfseconomisch gezien bestaan de inzamelkosten voor een deel uit vaste kosten en voor een deel uit variabele kosten. Immers de inzamelwagen moet de inzamelronde rijden ongeacht hoeveel containers buiten staan. Door een inschatting te maken van de vaste kosten van de inzameling kan dit deel worden toegerekend

aan het vaste tarief. Dat biedt zekerheid dat deze kosten worden ontvangen. De kosten per aanbidding staan dan in het variabele tarief.

Nadelen van een lager variabel tarief:

- minder prikkel tot goed scheiden. Wanneer de containers goedkoper worden gaan de inwoners mogelijk minder goed scheiden. Dat is nadelig voor het milieurendement en het brengt hogere kosten met zich mee. Overigens is dat effect niet aangetoond in gemeenten die een lager variabel tarief hanteren;
- een hoge administratieve last voor een mogelijk beperkt effect op de afvalstoffenhoeffing. Wanneer de meeste huishoudens binnen het gemiddelde aantal blijven dat in het vaste tarief is opgenomen, is er veel werk nodig om dit aan te tonen. Dit terwijl voor een groot deel van de huishoudens het voorschot ook het eindbedrag is.

6. Consequenties omschakeling naar een ander diftarsysteem

De volgende 4 opties zijn onderzocht, beoordeeld en gewogen op basis van benodigde flankerende voorzieningen, communicatie met inwoners, service (gebruiksgemak en de gevraagd inspanningen van de burger), milieurendement en kosten.

- Beprijzen volume restcontainer en gft-container gratis (huidige situatie).
- Het vergroten van het tariefverschil tussen de 140 liter container voor restafval en de 240 liter container én een verschillend tarief heffen op de twee containermaten van de gft-containers.
- Beprijzen volume én aanbodfrequentie restcontainer.
- Beprijzen volume en aanbodfrequentie van de restcontainer én het volume en de aanbodfrequentie van de gft-container.

De eerstgenoemde optie is de huidige situatie. De overige 3 opties zijn vergeleken met de huidige situatie ten aanzien van:

1. milieurendement;
2. kosten;
3. service (gebruiksgemak en de gevraagde inspanningen van de burger, ofwel de maatschappelijke impact);
4. benodigde flankerende voorzieningen;
5. communicatie met inwoners.

6.1 Milieurendement

Om de effecten op het milieurendement zo realistisch mogelijk te kunnen inschatten, is gebruik gemaakt van praktijkcijfers uit diftargemeenten. De werkelijke effecten zullen mede afhankelijk zijn van de tarieven die per volumemaat en/ of aanbieding worden gerekend. Naarmate de financiële prikkel groter is, zijn ook de effecten groter.

Beprijzen volume gft- en restcontainer

In vergelijking met de huidige situatie zijn dit twee varianten;

1. het verschil in kosten tussen de 140-liter en 240-liter restafvalcontainer vergroten;
2. ook een verschil in heffing instellen tussen de 140-liter en de 240-liter voor gft-afval.

Momenteel is het verschil tussen de 140 liter restcontainer en de 240 liter restcontainer nu € 48 (zie paragraaf 2.3). Wanneer het verschil in tarief voor de 240 liter restcontainer wordt vergroot ten opzichte van de 140 liter restcontainer zullen huishoudens die nu weinig restafval aanbieden hun 240 liter container omwisselen voor een 140 liter container. Het effect op het milieurendement is hiermee miniem. Maximaal zal 5% minder restafval worden aangeboden dan nu het geval is.

In de huidige situatie is het tarief voor de 140 liter gft-container gelijk aan de 240 liter gft-container. De gemeente kan ervoor kiezen voor de 240 liter gft-container een aanzienlijk hoger tarief te berekenen dan voor de 140 liter gft-container. In dat geval zal ook het aanbod gft-afval iets afnemen, tot maximaal 5 %.

Beprijzen volume én aanbodfrequentie restcontainer

Bij het beprijzen van het volume én de aanbodfrequentie van alleen de restcontainer wordt naar verwachting 20 % minder restafval aangeboden dan nu het geval is. Doordat de gft-container niet wordt belast blijft de hoeveelheid gft-afval in de gft-container gelijk aan het huidige aanbod (situatie 2010).

Beprijzen volume én aanbodfrequentie gft- én restcontainer

Bij het beprijzen van het volume én de aanbodfrequentie van zowel de gft- als de restcontainer wordt naar verwachting 20 % minder restafval en 40 % minder gft-afval aangeboden dan nu het geval is (situatie 2010).

6.1.1 Verklaring reductie aanbod huishoudelijk restafval

De reductie van het aanbod huishoudelijk restafval in de minicontainer wordt vooral veroorzaakt door een verschuiving van afvalstromen. Als mogelijke verklaringen voor de reductie van het aanbod huishoudelijk restafval bij de introductie van een van de 3 opties in de Aalburgse situatie kunnen worden genoemd:

1. verbeterd scheidingsgedrag papier, glas, textiel en kunststof verpakkingsafval;
2. verbeterd scheidingsgedrag afvalstromen op milieustation;
3. toename grof restafval op milieustation;
4. ontwijkgedrag;
5. afvalpreventief inkoopgedrag.

Deze effecten vinden plaats ongeacht of de hoogte van de afvalstoffenheffing wel of niet wordt gekoppeld aan het aanbod gft-afval.

1. Verbeterd scheidingsgedrag papier, glas, textiel en kunststof verpakkingsafval

Bij het vergroten van het verschil in tarief voor de 140- en 240 liter gft- en restcontainer mogen nauwelijks verbeteringen van het scheidingsgedrag worden verwacht. Bij het beprijzen van het volume én de aanbodfrequentie van de restcontainer zal de inzamelscore voor papier, glas, textiel en kunststof verpakkingsafval nog in beperkte mate verder verbeteren. Ten opzichte van 2010 komt dit neer op een verbetering met respectievelijk 5 % voor papier, 10 % voor glas, 5 % voor textiel en 50 %

voor kunststof verpakkingsafval. Aandachtspunt bij deze vorm van diftar is de mogelijk sterkere mate van verontreiniging van het ingezamelde papier.

2. *Verbeterd scheidingsgedrag afvalstromen door wegbrengen naar het milieustation*

Bij beprijzen op volume zullen geen extra apart te houden hoeveelheden afval naar het milieustation worden gebracht. Bij het beprijzen van het volume én de aanbiedfrequentie van gft- en/ of restcontainer wordt een aantal grof afvalstromen extra naar het milieustation gebracht dat nu nog in de restcontainer verdwijnt. De mate waarin dat plaatsvindt hangt sterk af van de tariefstelling op het milieustation in relatie tot de tariefstelling voor het aanbieden van de restcontainer. Als het op het milieustation goedkoper is wordt grof afval naar deze locatie gebracht in plaats van aangeboden in de restcontainer. Ten opzichte van 2010 zal naar verwachting zo'n 5 % afval meer (gescheiden) worden aangeboden op het milieustation. Dit is exclusief grof tuinafval.

3. *Toename grof restafval op milieustation*

Het aanbod grof restafval op het milieustation zal bij beprijzen van het volume en aanbiedfrequentie van de restcontainer met 5 % toenemen. De mate waarin dit effect optreedt is mede afhankelijk van de kosten voor het aanbieden van deze afvalstroom op het milieustation in verhouding tot de tarieven voor het aanbieden van de restafvalcontainer. Bij beprijzen van alleen het volume van de gft- en restcontainer is geen effect te verwachten.

4. *Ontwijkgedrag*

Betrouwbare en volledige gegevens over de mate waarin ontwijkgedrag in de vorm van meenemen van afval naar het werk, meegeven met familie of kennissen, illegale dumping, verbranding en deponeren in openbare afvalbakken het reductie-effect beïnvloedt zijn niet voorhanden. In onderzoeken geeft de helft van de huishoudens aan afval wel eens op een niet voorgeschreven manier af te voeren.

In alle diftargemeenten (onafhankelijk van de vorm) is in meer of mindere mate sprake van het deponeren van huisvuilzakken en plastic tasje in openbare afvalbakken en bij milieuparkjes. Het betreft het op illegale wijze verwijderen van huishoudelijk restafval. Afval dus dat dient te worden afgevoerd in de beschikbare container. In bepaalde wijken van meer verstedelijkte gemeenten gebeurt dit meer dan in plattelandsgemeenten. Er is een relatie tussen betalen per aanbieding en dumpingen. In sommige gemeenten is het probleem meer zichtbaar dan in andere gemeenten. Dit is afhankelijk van de mate waarin deze afvaldumpingen wel of niet direct worden opgeruimd

Afvaldumpingen in het buitengebied zijn van alle dag. De ervaringen met de introductie van een verdergaande vorm van diftar is dat het aantal dumpingen in het buitengebied toeneemt, echter niet spectaculair. Het kwantitatief vaststellen van deze toename is echter bijna nergens goed mogelijk, omdat gemeenten de situatie

met betrekking tot het aantal dumpingen vóór invoering van diftar meestal niet kennen. Afvaldumpingen hebben in niet diftargemeenten namelijk geen enkele prioriteit en worden niet of nauwelijks vastgelegd. De dumpingen in het buitengebied van diftargemeenten bestaan voor een groot deel uit grof vuil, zoals snoeihout, puin, asbest, banden en accu's. Uit gesprekken met betrokkenen (o.a. handhavers, opzichters, vertegenwoordigers van wijk- en buurtverenigingen) komt naar voren dat vrijwel iedereen van mening is dat er meer afvaldumpingen plaatsvinden in het buitengebied dan voor de invoering van diftar. Het afval dat wordt aangetroffen in het buitengebied verdwijnt normaliter echter niet in de restcontainer, het is immers grof vuil. Gelet op de aard van het afval kan worden gesteld dat de toename van deze dumpingen niet altijd als reden heeft dat de containers worden beprijsd. De reden ligt mogelijk ook in beperkingen die worden ingesteld op het milieustation (bij de introductie van diftar wordt meestal een prijsprikkel ingebouwd voor bepaalde afvalstromen).

5. *Afvalpreventief inkoopgedrag.*

Niet bekend is het effect van afvalpreventief inkoopgedrag op de reductie van de hoeveelheid huishoudelijk restafval. Uit onderzoeken onder burgers blijkt dit effect beperkt te zijn.

6.1.2 *Verklaring reductie aanbod gft-afval bij beprijzen gft-container*

Ook de reductie van het gft-afval in de minicontainer (40 %) bij de keuze voor beprijzen van volume en aanbiedfrequentie van de gft-container wordt vooral veroorzaakt door een verschuiving van afvalstromen. Als mogelijke verklaringen voor de reductie van het aanbod gft-afval kunnen worden genoemd:

1. toename aantal thuiscomposteerders;
2. toename grof tuinafval op milieustation;
3. toename gebruik bladkorven;
4. ontwijkgedrag;
5. toename aandeel gft-afval in restcontainer.

1. *Toename aantal thuiscomposteerders*

Afhankelijk van de uitgangssituatie en de mate waarin de gemeente Aalburg thuiscomposteren stimuleert via communicatie, zal het aantal thuiscomposteerders toenemen. Bijgevolg zal er gft-afval worden onttrokken aan de inzameling. Het in eigen tuin composteren van gft-afval is qua milieurendement het beste. Het afval wordt verwerkt waar het vrijkomt.

2. *Toename grof tuinafval op milieustation*

Het aanbod tuinafval (voornamelijk snoeihout) op het milieustation zal naar verwachting toenemen. De mate waarin is mede afhankelijk van de kosten voor het

aanbieden van deze afvalstroom op het milieustation in verhouding tot de kosten voor het aanbieden van de gft-container.

3. *Toename gebruik bladkorven*

Een deel van het gemeentelijk bladafval dat burgers voorheen in hun eigen gft-container deponeerden en dus als gft-afval werd ingezameld, komt terecht in de bladkorven. Althans indien de gemeente kiest voor introductie van dit systeem.

4. *Ontwijkgedrag*

Ontwijkgedrag komt voor in de vorm van onder andere verbranden en dumpen van tuinafval (met name in het buitengebied), afvoer naar andere milieustations waar niet betaald hoeft te worden en geen legitimatie wordt gevraagd of andere afvoerkanalen.

5. *Toename aandeel gft-afval in restcontainer*

Uit sorteeranalyses in gemeenten met een volume-/ frequentiesysteem blijkt dat er meer gft-afval (voornamelijk het gf-deel) in de restcontainer terechtkomt. In hoeverre dat optreedt ligt mede aan het prijsverschil tussen gft- en restafval. Daarnaast heeft het ook te maken of er ruimte beschikbaar is in de container voor restafval.

6.1.3 *Totaalplaatje*

Vertaling van de in het voorgaande geschetste te verwachten reducties van het huishoudelijk restafval en gft-afval leidt tot het totaalplaatje zoals geschetst in *tabel 5.1*.

Het vergroten van het tariefverschil tussen de 140 en 240 liter restcontainer en het instellen van een tariefverschil tussen de 140- en 240 liter gft-container, zal naar verwachting een zeer beperkt effect hebben op het aanbod restafval en gft-afval. Deze twee varianten zijn in de tabel weergegeven als één variant. De vermindering van restafval, 5% maximaal, heeft geen zichtbaar effect op de andere afvalstromen. Ook voor gft-afval wordt een reductie van maximaal 5% ingeschat. Het enige waar een vermindering van gft-afval effect op kan hebben is op het restafval en op het grof tuinafval op de milieustraat. Dit is echter niet in percentages zichtbaar te maken.

De effecten van het beprijzen van het volume én de aanbiedfrequentie van de restcontainer op het afvalaanbod zijn voor alle overige afvalstromen gelijk aan de effecten van het beprijzen van het volume én de aanbiedfrequentie van zowel de gft- als de restcontainer. Het enige verschil is het aanbod gft-afval en grof tuinafval op het milieustation. Bij het beprijzen van óók de gft-container wijzigt het aanbod gft-afval en grof tuinafval op het milieustation. Als de gft-container niet wordt beprijsd blijft het aanbod gft-afval gelijk en ook het aanbod grof tuinafval op het milieustation.

De grootste afvalreductie (16 % en een hoeveelheid van 459 kilogram per inwoner) wordt gerealiseerd bij de optie beprijzen van het volume én de aanbiedfrequentie van zowel de gft- als restcontainer. In die situatie wordt 61 % van het afval gescheiden aan de bron. Dit is vergelijkbaar met het afvalaanbod van de gemeenten Werkendam en Woudrichem met hun volume-frequentiesysteem. In Werkendam wordt 460 kilogram per inwoner aangeboden en in Woudrichem 444 kilogram per inwoner). Het percentage bronscheiding valt in deze beide gemeenten lager uit (Werkendam 56% en Woudrichem 59 %) omdat zij beduidend minder gft-afval gescheiden inzamelen. (zie ook bijlage 5).

gegevens in kg per inwoner	beprijzen volume rest-container	beprijzen volume gft- en restcontainer	beprijzen volume en frequentie restcontainer	beprijzen volume en frequentie gft- en restcontainer
huishoudelijk afval (hha)				
huishoudelijk restafval	202	192 -5%	162 -20%	162 -20%
gft-afval	156	148 -5%	156 0%	93 -40%
papier	82	82 0%	86 +5%	86 +5%
glas	19	19 0%	21 +10%	21 +10%
textiel	5	5 0%	5 +5%	5 +5%
kca	2	2 0%	2 0%	2 0%
kunststof verpakkingen	4	4 0%	6 +50%	6 +50%
overige componenten*	6	6 0%	6 0%	6 0%
totaal huishoudelijk afval	473	455 -4%	441 -7%	379 -20%
<i>% apart ingezameld huishoudelijk afval</i>	<i>57%</i>	<i>58%</i>	<i>63%</i>	<i>57%</i>
grof huishoudelijk afval (gha)				
grof restafval	17	17 0%	18 +5%	18 +5%
grof tuinafval	15	15 0%	15 0%	23 +50%
overig apart ingezameld	37	37 0%	39 +5%	39 +5%
totaal grof huishoudelijk afval	69	69 0%	72 +4%	80 +13%
<i>% apart ingezameld grof huishoudelijk afval</i>	<i>76%</i>	<i>76%</i>	<i>75%</i>	<i>78%</i>
(grof) huishoudelijk afval totaal (hha + gha)				
restafval	219	209 0%	179 -18%	179 -18%
apart ingezameld	324	316 0%	334 +3%	279 -14%
totaal hha en gha	543	525 0%	513 -6%	459 -16%
<i>% apart ingezameld hha en gha</i>	<i>60%</i>	<i>60%</i>	<i>65%</i>	<i>61%</i>

* in Aalburg drankenkartons en luiers

Tabel 6.1: Te verwachten milieurendement bij opties

6.2 Kosten en baten

In de kostenberekening worden alleen die kosten meegenomen die daadwerkelijk noodzakelijk zijn voor de omschakeling naar een van de drie voorgestelde opties. De voor de berekening gehanteerde bedragen zijn gebaseerd op ervaringen van Bureau Milieu & Werk BV en gegevens van de gemeente Aalburg. De kosten en baten zijn uit-

gedrukt in kosten per huishouden. Op deze wijze wordt de relatie met de afvalstoffenheffing inzichtelijk gemaakt.

Kosten die niet worden doorberekend aan nieuwe systeem

In de kostenberekeningen is er van uitgegaan dat de kosten voor de aanschaf van chips (zie bijlage 1), adresstickers, voertuiguitrusting, handscanner, uitleesapparatuur en database, alsmede het updaten en koppelen van adresbestanden reeds ten laste zijn gelegd van de huidige systematiek. Dit geldt ook voor onderhoudskosten van software en registratie-apparatuur en uitvoering van het containermanagement.

Kosten toe te rekenen aan nieuwe systeem

Bij de introductie van beprijzen op aanbodfrequentie dient rekening gehouden te worden met extra kosten. Onderscheid wordt gemaakt naar eenmalige investeringskosten en jaarlijks terugkerende kosten, de structurele kosten. Omrekening van investeringskosten naar afschrijvingskosten resulteert tezamen met de structurele kosten in jaarlijkse exploitatiekosten¹. Tegenover kosten staan ook baten, mede als gevolg van vermeden verwerkingskosten door een verminderd afvalaanbod en besparingen in de inzamelloogistiek.

6.2.1 Kosten

1. Investeringskosten (eenmalig)

- Ten behoeve van communicatie bij de omschakeling naar beprijzen van volume is uitgegaan van investeringskosten ten bedrage van € 1,50 per huishouden. Bij omschakeling naar beprijzen van volume en aanbodfrequentie van gft- en / of restcontainer is gerekend met € 4,- per huishouden. Deze kosten worden in 5 jaar afgeschreven.
- Extra perceptiekosten voor de afdeling belastingen, zoals het aanpassen van de verordeningen in verband met de verlegging van het belastingtijdvak (bij Brabant Water loopt het belastingjaar van maart tot maart), extra kennisgevingen en portokosten en dergelijke. Rekening is gehouden met een bedrag van € 5.000,- bij beprijzen van het volume en € 10.000,- bij ook het beprijzen van aanbodfrequentie van gft- en/ of restcontainer. Deze kosten worden 5 jaar afgeschreven.
- Tijdens het omschakelingstraject naar beprijzen op volume is rekening gehouden met de inzet van een coördinator voor 0,25 fte die de omschakeling begeleidt. Bij ook beprijzen op aanbodfrequentie van de gft- en/ of restcontainer is

---

¹ Alle genoemde kosten zijn exclusief BTW en alle afschrijvingen zijn annuïtair tegen een rentepercentage van 6 %.

gerekend met 0,50 fte. De bruto loonkosten voor 1 fte bedragen € 80.000,-. Deze kosten worden in 5 jaar afgeschreven.

- Bij het beprijzen van volume en aanbiedfrequentie van de gft- en/ of restcontainers zal een deel van de huishoudens een andere volumemaat container wensen. Zie toelichting hoofdstuk 4.
- Post onvoorzien zijnde 5 % van de investeringssom.

2. Structureel (jaarlijks)

- Ten behoeve van de omschakeling naar beprijzen op aanbiedfrequentie is voor handhaving en communicatie jaarlijks structureel een bedrag nodig ten bedrage van € 2,- per huishouden.
- Ten behoeve van het aanmaken van belastingaanslagen (facturatie) is structureel 0,2 fte benodigd bij beprijzen op volume en 0,3 fte bij ook beprijzen op aanbiedfrequentie van de gft- en/ of restcontainers. Gerekend is met bruto loonkosten van € 80.000,-.
- Bij de omschakeling naar beprijzen op volume en aanbiedfrequentie van gft- en/ of restcontainers is in de begroting naast de jaarlijkse belastingaanslagen rekening gehouden met het aanmaken en versturen van 2 extra afvaloverzichten. De kosten hiervan bedragen € 1,- per huishouden.
- Als gevolg van de omschakeling naar het beprijzen van volume en aanbiedfrequentie wordt er meer restafval, tuinafval en overig afval aangeboden op het milieustation. Het innemen, transporteren en verwerken van deze afvalstromen is omgerekend naar een bedrag per huishouden; € 3,50. Bij alleen beprijzen van volume hoeft geen rekening te worden gehouden met extra kosten.
- Bij de omschakeling naar beprijzen van volume en aanbiedfrequentie wordt voor het opruimen van dumpingen een bedrag opgenomen van € 1,- per huishouden.

6.2.2 *Baten*

Omschakeling naar een van de drie opties levert ook kostenbesparingen op:

- Indien de hoogte van de afvalstoffenheffing wordt gekoppeld aan het aanbod restafval worden besparingen gerealiseerd als gevolg van een verminderde hoeveelheid huishoudelijk restafval. Indien de hoogte van de afvalstoffenheffing ook wordt gekoppeld aan het aanbod gft-afval zullen besparingen worden gerealiseerd op zowel de verwerkingskosten van restafval als van gft-afval als gevolg van verminderd aangeboden hoeveelheden. In de berekening is uitgegaan van de verbranding- en composteertarieven van 2012 (respectievelijk € 140,06 en € 45,00 per ton, zie voor toekomstige ontwikkelingen in verwerkingscontracten gft- en restafval bijlage 4).

- Bij beprijzen van volume en aanbiedfrequentie worden kostenvoordelen gerealiseerd als gevolg van een lager aanbodpercentage van de restcontainers (bij optie 3) en van de gft-containers (bij optie 4). Gerekend is met een besparing van 10 % op de inzamelkosten bij optie 3 en 20 % bij optie 4.

In het huidige inzamelcontract betaalt gemeente Aalburg een bedrag per aansluiting. Gemeenten met diftar rekenen over het algemeen af in kosten per lediging van de containers. Het aantal ledigingen wordt namelijk veel lager dan wanneer een huishouden niet betaalt per aanbieding. Het is de vraag of het huidige contract met SITA kan worden aangepast of dat Aalburg beter kan wachten met een andere contractvorm totdat het huidige contract is verlopen. De berekende baten in de vorm van lagere inzamelkosten zijn afhankelijk van het hiervoor gestelde.

6.2.3 Netto financieel effect

Het netto financieel effecten (kosten versus baten) is alleen bij beprijzen van volume en aanbiedfrequentie van gft- en/ of restcontainer positief (*in Tabel 6.2*) aangeduid als een negatief bedrag). Er wordt jaarlijks een besparing gerealiseerd van € 2,50 per huishouden bij beprijzen aanbiedfrequentie restcontainer en van € 15,06 per huishouden bij beprijzen van aanbiedfrequentie van gft- en restcontainer.

In *Tabel 6.2* staat de vergelijking tussen de huidige situatie (optie 1) en de opties 2, 3 en 4. In de eerste kolom staat het financiële effect ten opzichte van huidige situatie. Dit als óók een verschil in tarief wordt berekend tussen de 140 liter en 240 liter gft-container en het verschil in tarief voor de 240 liter restcontainer groter is dan nu met de 140 liter restcontainer. De tweede kolom (optie 3) geeft het netto financieel effect aan van het beprijzen van alleen de restcontainer, voor zowel volume als aanbiedfrequentie. In de derde kolom (optie 4) staat het netto financieel effect van het beprijzen van het volume en het aanbiedgedrag van zowel de gft- als de restcontainer.

in euro's per huishouden excl. BTW	beprijzen volume gft en rest	beprijzen volume en frequentie rest	beprijzen volume en frequentie gft en rest
<i>kapitaallasten</i>			
kapitaallasten inzet communicatie en coordinator bij introductie	+1,40	+3,04	+3,04
kapitaallasten perceptiekosten belastingen	+0,26	+0,52	+0,52
kapitaallasten extra containers en chips + wisselkosten	+0,14	+0,53	+0,53
kapitaallasten flankerend beleid	+0,00	+0,59	+0,59
kapitaallasten post onvoorzien	+0,10	+0,27	+0,00
totale kapitaallasten	+1,90	+4,95	+4,68
<i>structurele kosten</i>			
extra communicatie en handhaving	+0,00	+2,00	+2,00
extra personeel belastingen	+3,52	+5,28	+5,28
extra facturen (2 keer per jaar)	+0,00	+1,00	+1,00
extra kosten milieustation	+0,00	+3,50	+3,50
opruimen dumpingen	+0,00	+1,00	+1,00
totale structurele kosten	+3,52	+12,78 #	+12,78
<i>baten</i>			
verwerkingskosten restafval	-3,94	-15,74	-15,74
verwerkingskosten gft-afval	-0,97	+0,00	-7,80
inzamelkosten minicontainers gft- en restafval	+0,00	-4,49	-8,98
totale besparing op verwerkings- en inzamelkosten (baten)	-4,91	-20,23	-32,52
netto financieel effect	0,51	-2,50	-15,06

Tabel 6.2 Jaarlijks netto financieel effect

6.3 Service

Het voorzieningenniveau voor de gescheiden inzameling van papier, glas, textiel, kca en kunststof verpakkingen in Aalburg blijft in stand. Ook het systeem van betalen voor het aan huis laten ophalen van grof huishoudelijk afval en grof tuinafval blijft bestaan. Voor het gebruik van deze voorzieningen zal een tarief moeten worden geheven dat omgerekend naar een bepaalde hoeveelheid hoger ligt dan voor het aanbieden van huishoudelijk restafval in de restcontainer of het aanbieden van grof restafval op het milieustation. Dit is een vermindering van de service.

Huishoudens kunnen de gft- en restcontainer nog steeds om en om aanbieden; de ene week gft-afval en de andere week restafval. Wat wijzig is het individuele tarief dat een huishouden gaat betalen. Voorwaarde bij het beprijsen van de aanbiedfrequentie van de gft- en/ of restcontainer (al dan niet in combinatie met volume) is dat kosten voor het gebruik van het milieustation in rekening worden gebracht. Denk aan afvalstromen

waarvoor de gemeente ook moet betalen en daarom zo weinig mogelijk aangeleverd wil krijgen, zoals puin en hout. In de huidige situatie worden voor het aanbieden van deze afvalstromen ook al kosten in rekening gebracht. Dit is derhalve geen wijziging van het huidige serviceniveau.

Momenteel wordt op het milieustation een tarief geheven voor het aanbieden van grof tuinafval. Indien het aanbieden van de gft-container wordt belast, is het noodzakelijk om het aanbieden van grof tuinafval op het milieustation gratis te maken. Dit tarief zal per kilogram/ m³ in ieder geval lager moeten liggen dan het tarief voor het aanbieden van de gft-container.

Bij het beprijzen van de aanbiedfrequentie van gft- en/ of restcontainer, al dan niet in combinatie met volume, kan een huishouden dan weliswaar zoals nu ook de ene week het huishoudelijk restafval en de andere week het gft-afval aanbieden, maar dit heeft dan ook financiële gevolgen. Bij het beprijzen van het volume van gft- en/ of restcontainer speelt dit geen rol en kan een huishouden dus zonder extra kosten de ene week restafval en de andere week gft-afval aanbieden.

6.4 Benodigde flankerende voorzieningen

Voorzieningen voor papier, glas, textiel, kca en kunststof verpakkingsafval

Het voorzieningenniveau voor de gescheiden inzameling van papier, glas, textiel en kca in Aalburg is op niveau en hoeft niet te worden aangepast bij de omschakeling naar beprijzen op aanbiedfrequentie van rest- en/ of gft-container (al dan niet in combinatie met volume). De voorzieningen zijn op maat en hebben voldoende capaciteit om het extra aanbod gescheiden in te zamelen afval te kunnen verwerken. Op basis van de te verwachten toename van het gescheiden aangeboden verpakkingsafval, zal het noodzakelijk zijn om de capaciteit van de containers op de milieuparkjes te vergroten dan wel de ledigingsfrequentie aan te passen.

Inmiddels is de gemeente overgegaan op de huis aan huis inzameling van kunststof verpakkingen. Daardoor is het niet meer nodig voor de kunststof verpakkingen de milieuparkjes uit te breiden. Zie ook bijlage 3.

Inzameling grof huishoudelijk afval en tuinafval aan huis

Ook het systeem van betalen voor het aan huis laten ophalen van grof huishoudelijk afval kan worden gecontinueerd. Voor het gebruik van deze voorziening zal een tarief moeten worden geheven dat omgerekend naar een bepaalde hoeveelheid hoger ligt dan voor het aanbieden van huishoudelijk restafval in de restcontainer of het aanbieden van grof restafval op het milieustation. Dit zelfde verhaal geldt ook voor het aan huis ophalen van grof tuinafval.

Extra capaciteit voor aanbieden tuinafval op milieustation

In Aalburg wordt momenteel veel gft-afval aangeboden in de gft-container. Wanneer moet worden betaald voor het aanbieden van de gft-container zullen huishoudens vaker gft-afval gaan brengen naar het milieustation, afhankelijk van de tariefstelling op het milieustation. Wanneer voor tuinafval op het milieustation net zo veel betaald moet worden als omgerekend voor het gft-afval in de gft-container heeft dat een ander gedrag tot gevolg dan wanneer het tuinafval gratis kan worden gebracht. Overigens maken de meeste diftargemeenten het aanbieden van tuinafval op het milieustation gratis. Dat kan twee voordelen hebben;

3. minder aanbod in de container, dus lagere inzamelkosten voor gft-afval. (dit is mede afhankelijk van het contract, zie ook paragraaf 3.2).
4. de verwerkingskosten van tuinafval op het milieustation zijn lager dan de verwerkingskosten van gft-afval.

Thuiscomposteren

Uit onderzoek in 2005 onder inwoners van de gemeenten Aalburg, Werkendam en Woudrichem kwam naar voren dat in alle drie de gemeenten rond de 25 % van de huishoudens desgevraagd aangeeft zelf te composteren in eigen tuin. Het percentage thuiscomposteers in de niet diftargemeente Aalburg lag dus op een zelfde niveau als in de diftargemeenten Werkendam en Woudrichem. Het composteren op een hoop had de voorkeur. Van november 2004 tot juli 2005 hadden inwoners van Aalburg, Werkendam en Woudrichem de mogelijkheid om een compostvat aan te schaffen. De gemeenten vergoedden de helft van de kosten tot een maximum van € 30,--. In alle drie de gemeenten is slechts beperkt gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

Wanneer moet worden betaald voor het aanbieden van de gft-container zullen naar verwachting meer huishoudens zelf gaan composteren in de tuin. De mate waarin dit gebeurt hangt weer af van de tariefstelling voor het aanbieden van de gft-container. Op basis van de ervaringen uit 2005 mag worden verwacht dat de meeste huishoudens die (meer) gaan composteren dit op een eigen composthoop gaan doen. De gemeente hoeft geen compostvaten beschikbaar te stellen.

Veel huishoudens in Aalburg hebben de beschikking over een grote tuin en voldoende mogelijkheden om zelf het tuinafval te composteren. Dit blijkt uit de vraagstelling in 2005, het blijkt ook uit het relatief lage aanbod tuinafval op het milieustation. In vergelijking met andere gemeenten brengen de huishoudens uit Aalburg weinig tuinafval naar het milieustation. (bijlage 5)

Plaatsing bladkorven

Om inwoners kosteloos gemeentelijk bladafval te laten afvoeren is het wenselijk om bij de omschakeling naar beprijzen op volume en aanbodfrequentie van gft- en restcontainer verspreid over de kernen bladkorven te plaatsen wanneer het blad van de gemeentelijke bomen valt. Dit is nu ook al het geval.

Extra capaciteit voor aanbieden grof huishoudelijk afval op milieustation

Bij de omschakeling naar beprijzen van volume en aanbodfrequentie van gft- en/ of restcontainer is een lichte toename van het aanbod grof restafval en apart te houden grof afvalstromen op het milieustation te verwachten (zie bij paragraaf over milieurendement over de effecten). Deze toename kan worden opgevangen binnen de bestaande capaciteit van het milieustation.

6.5 Communicatie met inwoners

Communicatie met inwoners is nodig bij de omschakeling naar een nieuw diftarsysteem. Bij de omschakeling naar beprijzen op volume van gft- en restcontainer behoeft de communicatie minder uitgebreid en intensief te zijn dan bij de omschakeling naar ook beprijzen op aanbodfrequentie. Er zullen minder huishoudens zijn die een andere volumemaat container wensen en de impact van het systeem op het afvalgedrag zal beperkt zijn (zie ook milieurendement). In dat geval kan worden volstaan met een tweetal bewonersbrieven (vooraankondiging met tarieven en ten behoeve van het omruilen).

Zeker bij de omschakeling naar beprijzen op aanbodfrequentie is het noodzakelijk om alle inwoners tijdig duidelijk uit te leggen wat er gaat gebeuren en waarom. Bij deze optie wordt voorgesteld om alle huishoudens te benaderen via een nieuwsbrief en een slogan. Met de slogan wordt draagvlak verkregen bij de inwoners over de op handen zijnde veranderingen en de reden daarvan. In dat kader heeft een nieuwsbrief de voorkeur boven een bewonersbrief of een mededeling op de gemeentepagina of op de gemeentelijke website. De kosten voor een bewonersbrief zijn lager dan voor een nieuwsbrief, maar de invloed van een bewonersbrief is geringer. Bovendien blijkt uit ervaring in andere gemeenten dat een nieuwsbrief veel positiever wordt gewaardeerd door inwoners, 'het oog wil ook wat'. Op drie momenten is een nieuwsbrief voorzien:

1. 3/4 jaar van te voren over de op handen zijnde veranderingen:
  - Introductie van de slogan.
  - Uitleg waarom beprijzen op aanbodfrequentie. Wat gaat er voor huishoudens veranderen? Ervaringen van inwoners uit andere regio- diftargemeenten (in ieder geval Werkendam en Woudrichem).
  - Wat ik ga ik betalen, met een indicatie van het bedrag voor vastrecht en het bedrag per aanbieding?
  - Vooraankondiging omruilactie met de containers.
  - Wat moeten huishoudens doen en betalen, die in de hoogbouw wonen en geen eigen containers hebben?

2. Voordat de nieuwe containers worden uitgezet en de oude ingenomen:
  - Belangrijke data: uitzetten nieuwe containers en innemen oude.
  - Start nieuwe inzamelsysteem.
  - Hoe gaat het bezorgen van de nieuwe containers en het innemen van de oude in zijn werk?
  - Kan ik de nieuwe containers direct gebruiken en betaal ik dan direct voor elke aanbidding of is dit pas op een later moment.
  - Milieustation en ondergrondse containers?

3. Terugblik op de gehele operatie en de eerste resultaten:
  - Terugblik op omschakeling.
  - Eerste resultaten, persoonlijke ervaringen inwoners en inzamelaar.

Buiten deze nieuwsbrieven wordt regelmatig gepubliceerd via de gemeentepagina en de gemeentelijke website. Alle communicatie over de omruiloperatie en het diftarsysteem gaat gepaard met de slogan.

7. Concept voorstel nieuwe tarieven

Beprijzen van volume gft en restcontainer

Bij beprijzen van volume van gft- en restcontainer worden de verschillen in tarief bepaald door de verwerkingskosten. Dit variabele deel is berekend door eerst een tarief per liter te berekenen op basis van hoeveelheden, aantallen containers, aantal aanbiedingen en volumemaat. Bij deze berekening wordt globaal uitgegaan van de tarieven die de gemeente Aalburg in 2011 hanteert. Vervolgens zijn er correcties toegepast opdat er een groter verschil ontstaat tussen het tarief voor de goedkoopste en de duurste combinatie. De overige afvalkosten (begroting 2012) die vallen onder de afvalstoffenheffing zijn voor elke combinatie gelijk gehouden.

140 l gft en 140 l rest	€ 204
240 l gft en 140 l rest	€ 228
140 l gft en 240 l rest	€ 266
240 l gft en 240 l rest	€ 290

Beprijzen van volume en aanbiedfrequentie van restcontainer

Bij omschakeling naar beprijzen van volume en aanbiedfrequentie van de restcontainer is als uitgangspunt genomen dat alle verwerkingskosten van restafval in het variabele tarief worden opgenomen. De overige afvalkosten (begroting 2012) die vallen onder de afvalstoffenheffing vormen het vaste tarief. Het variabele tarief is berekend door eerst een tarief per liter te berekenen op basis van hoeveelheden, aantallen containers, aantal aanbiedingen en volumemaat. Dit tarief is vermenigvuldigd met de volumemaat.

Vast tarief is € 180,--

Tarief per aanbieding 140 liter restcontainer € 3,50

Tarief per aanbieding 240 liter restcontainer € 6,00

De verwachting is dat de restafvalcontainer per jaar 13 keer wordt aangeboden.

Bij dit aanbiedgedrag bedraagt de afvalstoffenheffing wanneer een 140 liter restcontainer wordt gebruikt € 225,50 (dit is nu € 237).

Indien een 240 liter restcontainer wordt gebruikt en met 13 aanbiedingen per jaar bedraagt de afvalstoffenheffing € 258 (dit is nu € 285).

Beprijzen van volume en aanbiedfrequentie van gft- en restcontainer

Bij de omschakeling naar beprijzen van volume en aanbiedfrequentie van de gft- en restcontainer is als uitgangspunt genomen dat alle verwerkingskosten van gft- en rest-

afval in het variabele tarief worden opgenomen. De overige afvalkosten (begroting 2012) die vallen onder de afvalstoffenheffing vormen het vaste tarief.

Vast tarief is € 160,--

Tarief per aanbieding 140 liter restcontainer € 3,50

Tarief per aanbieding 240 liter restcontainer € 6,00

Tarief per aanbieding 140 liter gft-container € 1,25

Tarief per aanbieding 240 liter gft-container € 2,25

De meest voorkomende combinatie in Aalburg is een 140 liter gft-container en een 240 liter restcontainer. Het verwachte aanbodgedrag is 8 ledigingen voor gft-afval en 13 ledigingen voor restafval. Het bedrag dat een huishouden met dit aanbodgedrag betaalt aan afvalstoffenheffing bedraagt dan € 248.

Momenteel betaalt een huishouden met een 240 liter restcontainer € 285.

Het is bij Bureau Milieu & Werk BV niet bekend hoe de huidige afvalstoffenheffing is samengesteld. Het is daarom moeilijk om vast te stellen of deze vergelijking op deze wijze gemaakt kan worden.

8. Conclusies

Nog mogelijkheden voor optimalisatie van afvalverwijdering in Aalborg

Het beprijzen van het volume van de restcontainer (huidige situatie) komt nauwelijks tegemoet aan het principe 'de vervuiler betaalt'. In gemeente Aalborg is de hoeveelheid huishoudelijk restafval hoger dan in Werkendam en Woudrichem waar diftar is ingevoerd. Uit de sorteerresultaten blijkt dat er nog herbruikbaar afval in de restcontainer voorkomt, met name kunststof verpakkingen.

Gft-afval is al heel goed gescheiden in Aalborg

De hoeveelheid aangeboden gft-afval is veel hoger dan in Werkendam en Woudrichem. Daarentegen is de hoeveelheid gft-afval in het restafval juist lager dan in Werkendam en Woudrichem. Dit heeft te maken met het feit dat huishoudens in deze gemeenten ervoor kiezen maar één container aan de straat te zetten en dat is de restcontainer. Gft-afval komt daardoor meer in de restcontainer terecht.

Niet beprijzen gft-container sluit het meeste aan bij het huidige systeem

Bij een verdergaande vorm van diftar is de invloed op de service voor de burger het geringst wanneer alleen de container voor restafval wordt belast. Beprijzen van de gft-container wordt ervaren als een achteruitgang in service, zeker gelet op de grote tuinen in Aalborg. Veel huishoudens zullen in dat geval het milieustation bezoeken om tuinafval weg te brengen. Voor de burgers is dit omslachtiger en derhalve voelt dit als een achteruitgang in service. In de praktijk is er geen verschil in service; de burger kan net als nu het geval is iedere twee weken de gft-container aan de straat zetten.

Milieurendement

Het hoogste milieurendement wordt bereikt met de verdergaande invoering van diftar waarbij wordt betaald voor iedere aanbieding van de gft- én de restcontainer. Deze vorm van diftar leidt tot het grootste preventieve gedrag; de hoeveelheid afval neemt in absolute zin af. Dit komt mede doordat de hoeveelheid gft-afval afneemt. Er zal nog meer gecomposteerd worden dan nu het geval is. Beter milieurendement is niet denkbaar dan gft-afval dat in eigen tuin wordt gecomposteerd en ook weer benut als bodemverbeteraar. Daarnaast neemt de hoeveelheid restafval in de container af ten gunste van herbruikbare stromen op het milieustation.

Netto financieel effect het grootst bij beprijzen gft- én restcontainer

Ook het netto financieel effect (kosten versus baten) is het grootste bij het beprijzen van de aanbiedfrequentie van de restcontainer én het beprijzen van de aanbiedfrequentie van gft- en restcontainer. Kostentechnisch is een toename van het aanbod op het milieustation goedkoper dan het aanbod in de containers voor gft- en restafval. Restafval wordt op het milieustation gescheiden en voor gescheiden afval zijn lagere verwerkingskosten dan voor restafval. Verder is een toename van tuinafval op het milieustation goedkoper dan de kosten voor verwerking van het gft-afval in de container.

Op jaarbasis leidt het tot een besparing van € 15,06 per huishouden. Bij het beprijzen van alleen de restcontainer is de jaarlijkse besparing € 2,50 per huishouden. Het vergroten van het verschil in kosten per volumemaat van de restcontainer en het beprijzen van het volume voor de gft-container leidt tot geringe meerkosten namelijk € 0,51 per huishouden.

Aantal omruilingen van volumematen voor gft- en restafval zal beperkt zijn

Naar verwachting zal slechts een beperkte groep huishoudens besluiten de containermaat voor gft- en restafval te wijzigen bij de invoering van een verdergaande vorm van diftar. Huishoudens zullen zich vooral laten leiden door hun woon- en gezinssituatie.

Vaste kosten in vaste tarief en variabele kosten in variabel tarief

Uit bedrijfseconomisch oogpunt is het niet verantwoord om vaste kosten die de gemeente moet maken in het variabele tarief op te nemen. Wanneer vaste kosten in het variabele tarief worden opgenomen stijgt het variabele deel van de afvalstoffenheffing en is de prikkel om afval goed te scheiden groter. De gemeente loopt echter het risico dat aan het eind van het jaar niet aan de verplichtingen kan worden voldaan omdat het aantal aanbiedingen anders is dan vooraf ingeschat. Het is afhankelijk van de contractvoorwaarden met de inzamelaar of ook de inzamelkosten in het variabele tarief kunnen worden doorberekend.

De gemeente kan er ook voor kiezen om variabele kosten in het vaste tarief op te nemen. In dat geval daalt het variabele tarief. Dat verlaagt de prikkel om afval goed te scheiden en komt niet tegemoet aan het diftarprincipe 'de vervuiler betaalt'.

Chips hoeven niet vervangen te worden

Bij de aanschaf van de containers zijn chips ingebouwd, destijds op verzoek van de inzameldienst. Deze chips voldoen aan de eisen die gesteld worden aan chips voor het registreren van de ledigingen wanneer de gemeente overgaat naar een verdergaande vorm van diftar.

Diftar leidt tot gewenste en ongewenste ontwikkelingen

De invoering van diftar leidt tot gewenste ontwikkelingen zoals een beter scheidingsgedrag aan huis en op de milieustraat, alsmede toename van het aantal thuiscomposteerders. Het kan ook leiden tot ongewenste ontwikkelingen zoals ontwijkgedrag waarbij afval wordt meegenomen naar andere gemeenten en het werk. Daarnaast heeft iedere gemeente die overgaat naar diftar de scepsis dat het aantal afvaldumpingen toeneemt. Dit verschijnsel is niet te bewijzen, ook al omdat afvaldumpingen altijd al plaats vinden en geen enkele gemeente vooraf heeft vastgesteld hoe vaak dit verschijnsel voorkwam. In gemeente Schijndel is diftar op 1 maart van dit jaar ingevoerd en een toename van afvaldumpingen (in het buitengebied) is niet geconstateerd.

Bijlage 1 Chips

Het type chip dat SITA ten behoeve van het cms in gemeente Aalburg heeft aangeschaft is een chip van Sulo type SU 5.1.2, een 125 kHz chip. Dit is dezelfde chip als geleverd door Sulo aan de gemeenten Werkendam en Woudrichem. Sulo geeft garantie op de chip van 5 jaar (is inmiddels verlopen, was t/m 2008).

De chip is voorzien van een uniek chipnummer dat slechts eenmaal kan voorkomen. Het chipnummer is opgebouwd uit: citycode (4 posities), volumecode (2 pos.), afvalcode (3 pos.), chipnummer (6 pos.), containernummer en adres (13 pos.).

Bijlage 2 Hoogbouw

Bij het afrekenen op aanbiedgedrag is er één groep in de gemeente die hiervoor niet in aanmerking komt en dat is de groep huishoudens die gebruik maakt van verzamelcontainers. Daar is registratie momenteel niet mogelijk.

Tegelijkertijd met de introductie van diftar gaan veel gemeenten over op een milieupas voor de gebruikers van ondergrondse containers waarmee het afvalaanbod kan worden afgerekend met het huishouden. Voor bovengrondse containers is elektronische toegangsregistratie storinggevoelig. Daarom wordt deze vorm niet op grote schaal toegepast.

Daarnaast trachten gemeenten, bij de invoering van diftar, zoveel mogelijk huishoudens die gebruik maken van verzamelcontainers, over te zetten op individuele inzamelmiddelen. Dit met name voor huishoudens in de hoogbouw die daar de ruimte voor hebben. Bij het gebruik van een milieupas kunnen ook de bovengrondse verzamelcontainers worden vervangen door ondergrondse.

Gemeente Aalburg wil niet overgaan tot het uitreiken van pasjes voor gebruikers van verzamelcontainers. Een onderzoek naar de noodzaak van de verzamelcontainers geeft uitsluitend of een aantal huishoudens mogelijk kan overgaan naar eigen inzamelmiddelen. Waar dat niet kan is een afvalstoffenheffing die uitgaat van het laagste gemiddelde bedrag het meest 'eerlijk'. Dit is het tarief dat wordt berekend voor de 140 liter restcontainer en vermeerderd met het vaste tarief. Huishoudens in de hoogbouw maken immers ook gebruik van alle overige voorzieningen zoals de inzameling van papier, glas, plastic en ze maken ook gebruik van het milieustation.

Bijlage 3 Inzameling kunststof verpakkingsafval

ADVIESNOTA BESTEMD VOOR BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN AALBURG		VERGADERING d.d. 13 september 2011	
		Nr.	
Onderwerp: Huis-aan-huisinzameling plastic verpakkingsafval.			
<p>Samenvatting: (omschrijf in het kort waar de adviesnota over gaat)</p> <p>Het huis-aan-huis inzamelen van plastic verpakkingsafval is inmiddels de standaard en levert milieuwinst, een hoger dienstverleningsniveau en een kostenverlaging op. De invoering van het aan huis ophalen van het plastic verpakkingsafval voorkomt bovendien de aanschaf van ondergrondse containers voor deze afvalstroom en maakt het mogelijk om de textielinzameling in Wijk en Aalburg ondergronds te realiseren. De bestaande ondergrondse container voor plastic wordt aangepast voor textielinzameling.</p>			
<p>Beslispunten: (zoals op besluitenlijst vermeld moet worden).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Besluit om de inzameling van plastic verpakkingsafval vierwekelijks huis-aan-huis in te zamelen en te stoppen met de inzameling van plastic verpakkingsafval via de milieuparkjes. 2. Besluit om de ondergrondse container voor plastic verpakkingsafval aan te passen voor de inzameling van textiel. 			
Opsteller : C. (Chiel) Braam		Gezien afd. middelen d.d.	
Sector/afdeling : Grondgebied/VROM		<u>Opmerkingen:</u>	
Datum : 7 september 2011			
Paraaf sector/afdelingshoofd:			
Opmerkingen/gezien door: d.d.:		Bijlagen behorende bij dit voorstel: - Gegevens inzameling plastic verpakkingsafval	
Portefeuillehouder: J. van Luijk			
	Akkoord conform advies	Bespreken	<u>Ter behandeling in:</u>
A.M.T. Naterop			X Opiniërende vergadering d.d. 11 oktober 2011

J. van Luijk			O ter behandeling / X ter kennisname Advies:
L.C.J. Lijmbach			O Gemeenteraad d.d.
J. Spuijbroek			Besluit:
B.A. Duijster			
Besluit: 1. 2. 3.			

Inleiding

Het huis-aan-huis inzamelen van plastic verpakkingsafval is inmiddels de standaard en levert milieuwinst, een hoger dienstverleningsniveau en een kostenverlaging op. De invoering van het aan huis ophalen van het plastic verpakkingsafval voorkomt bovendien de aanschaf van ondergrondse containers voor deze afvalstroom en maakt het mogelijk om de textielinzameling in Wijk en Aalburg ondergronds te realiseren. De bestaande ondergrondse container voor plastic wordt omgebouwd voor textielinzameling.

Bij de vijf milieuparkjes kunnen dus na deze aanpassing de afvalstromen glas (in wit en bont glas), drankenkartons en textiel (met name kleding, schoenen en bedtextiel) worden gebracht.

Beleidskader, doel en effect

Beleidskader

Gescheiden inzameling van afval is een duurzame oplossing.

Doel

Het advies levert milieuwinst op tegen een hoger dienstverleningsniveau en een verlaging van de afvalkosten. Dit merkt een huishouden uiteindelijk in de afvalstoffenheffing die minder stijgt, gelijk blijft of licht daalt.

Effect

Het gestelde doel kan door het voorstel worden gehaald.

Argumenten en kanttekeningen

1.1 Huis-aan-huisinzameling van plastic verpakkingsafval stimuleert de inwoners om beter te scheiden;

De resultaten lopen achter bij vergelijkbare gemeenten waar het afval nog kan worden gebracht en fors achter bij vergelijkbare gemeenten waar het afval huis-aan-huis wordt ingezameld. Het gescheiden aanleveren van plastic verpakkingsafval is een wettelijke verplichting. Een extra stimuleringsprikkel is gewenst en de verwachting is dat dit door het halen van het afval kan worden bereikt. Op basis van ervaringscijfers van vergelijkbare gemeenten zal de hoeveelheid gescheiden ingezamelde hoeveelheid plastic verpakkingsafval hierdoor stijgen van 50 naar 100 ton (zie de bijlage). Hierdoor daalt het benodigde volume van de restafvalcontainer nog verder en kunnen huishoudens eenvoudig de extra ruimte in de restafvalcontainer zien. Dit maakt een keuze voor de toekomstige tariefsystematiek of het container-volume eenvoudiger en makkelijker voor de inwoner.

In 2008 is 15 ton plastic ingezameld. In 2009 is dit gestegen naar 28 ton. In 2010 is 47 ton opgehaald en op basis van de eerste halfjaarcijfers 2011 wordt naar verwachting 53 ton plastic verpakkingsafval ingezameld. Verder is door het landelijke succes van de plastic heroes zak deze ingeburgerd. Hij past helaas niet in de huidige bovengrondse en ondergrondse containers. Het niet aanbieden van deze zak in Aalburg leidt bovendien tot minder acceptatie van het brengen van dit afval.

1.2 De huis-aan-huisinzameling van plastic verpakkingsafval verbetert de dienstverlening;

Het afval wordt nu bij de inwoners thuis opgehaald. In de provincie Noord-Brabant wordt bij ongeveer 70% van de gemeenten het afval via zakken huis-aan-huis ingezameld.

1.3 Inzameling van plastic verpakkingsafval per vier weken is het meest geschikt;

Op basis van de ervaringen in Noord-Brabant en landelijk is een regelmatige afvoer eens per vier weken voor het plastic verpakkingsafval de meest geschikte inzamelrequentie. Elke vier weken kan een huishouden dan het plastic verpakkingsafval bundelen en in de gratis te verstrekken Plastic Heroes zakken aan straat zetten. Een onregelmatige frequentie zoals bij papier, eens per maand, wordt afgeraden gelet op het grotere volume en de beperkte geur die plastic verpakkingsafval heeft. Door het kosteloos verstrekken van Plastic Heroes zakken met een treksluiting worden ongewenste geuren overigens zo veel als mogelijk voorkomen.

1.4 Huis-aan-huisinzameling van plastic verpakkingsafval verlaagt de kosten van afvalinzameling;

De huis-aan-huisinzameling van plastic verpakkingsafval levert naar verwachting een jaarlijkse besparing tussen de € 17.500 en € 22.500 op. Op basis van kentallen wordt een verdubbeling van de hoeveelheid ingezameld plastic verpakkingsafval verwacht.

Elke kilo die wordt ingezameld levert een vergoeding vanuit het Afvalfonds op. Tegen beperkte meerkosten voor de inzameling kan de inzameling huis-aan-huis worden aangeboden aan de inwoners. Tot slot worden hiermee de aanschaf van 2

ondergrondse afvalcontainers voor plastic afval vermeden voor de binnenkort te realiseren ondergrondse milieuparkjes in Meeuwen en Eethen. Het vermijdt ook de investering voor een extra ondergrondse container of perscontainer in Wijk en Aalburg. Deze kan nu niet vaker dan 6 keer per week worden geleegd. Ook hoeft er dan geen extra bovengrondse container voor plastic verpakkingsafval in Veen te worden bijgeplaatst.

2.1 De textielinzameling in Wijk en Aalburg kan nu ondergronds worden gerealiseerd.

In Wijk en Aalburg staan nu 2 bovengrondse verzamelcontainers voor textielafval. Ondergrondse inpassing is gewenst en wordt nu mogelijk met geringe aanpassingskosten. De bestaande ondergrondse afvalcontainer voor plastic wordt met een inwerptrommel geschikt gemaakt voor de inzameling van textiel. Dit verhoogt de esthetische inpassing daar. De aanwezige bovengrondse verzamelcontainers in Wijk en Aalburg zijn in eigendom van KICI en worden dus niet afgeschreven, maar opgehaald door KICI.

Aanpak en proces

Met huidige inzamelaar zal overleg plaatsvinden over de overgang van de inzameling via verzamelcontainers naar huis-aan-huisinzameling. Met ingang van 1 januari 2012 is de start van de huis-aan-huisinzameling gepland. Eventuele inzamelklachten kunnen via het callcenter van Sita worden opgevangen net zoals de bij de bestaande inzameling van restafval en gft-afval.

Een distributiesysteem voor de uitgifte van Plastic Heroes zakken zal worden opgestart. Op diverse plekken zullen winkels (supermarkten) en kinderdagverblijven (net als de luierszakken) worden gevraagd of ze kosteloos zakken ter beschikking willen stellen. Alle inwoners ontvangen een brief met een startpakket met een tiental zakken thuis.

Juridische consequenties

Niet van toepassing.

Communicatie en burgerparticipatie

De huis-aan-huisinzameling wordt verwerkt in de afvalkalender en gemeentegids. Voor de start van de huis-aan-huisinzameling van plastic verpakkingsafval worden alle huishoudens schriftelijk geïnformeerd.

Regionale en lokale aspecten

De gemeente Werkendam en Woudrichem worden ambtelijk geïnformeerd over de wijzigingen in de afvalinzameling van plastic verpakkingsafval.

Financiële en personele consequenties

De huis-aan-huisinzameling van plastic verpakkingsafval levert naar verwachting een jaarlijkse besparing tussen de € 17.500 en € 22.500 op.

Toelichting:

Hierin zijn de besparingen op investeringen voor de ondergrondse milieuparkjes in Meeuwen, Eethen en Wijk en Aalburg in 2011-2012 niet meegerekend (circa € 12.000 + € 6.000 tot € 25.000). De vermeden verwerkingskosten voor restafval zijn ook buiten beschouwing gelaten (circa € 7.000).

Voor elke ton ingezameld plastic verpakkingsafval wordt minimaal € 485 ontvangen via het afvalfonds (circa € 22.500 voordeel).

-3-

Meer informatie is in de bijlage te vinden. Hoewel de uitkering van het Afvalfonds na 2012 niet zeker is, blijft de inzameling ook na 2013 verplicht en is het de verwachting op basis van het landelijk kostenonderzoek van PWC in opdracht van de stichting Nedvang dat deze uitkering per ton ongewijzigd gehandhaafd blijft. In het regeerakkoord is hierover een opvallende bezuinigingsmaatregel geformuleerd, waarbij het Afvalfonds veel minder inkomsten ontvangt. De VNG en de stichting Nedvang onderhandelen hierover momenteel met het Rijk (en het Afvalfonds). Eind dit jaar wordt hierover naar verwachting een uitkomst over gedaan en zijn afhankelijk van de onderhandelingen de vergoedingen na 2012 bekend.

Advies

1. Besluit om de inzameling van plastic verpakkingsafval vierwekelijks huis-aan-huis in te zamelen en te stoppen met de inzameling van plastic verpakkingsafval via de milieuparkjes.
2. Besluit om de ondergrondse container voor plastic verpakkingsafval aan te passen voor de inzameling van textiel.

Bijlage 4 Ontwikkelingen in de komende jaren

Consequenties ontwikkelingen in de komende jaren

De komende jaren wordt de gemeente Aalborg geconfronteerd met een aantal ontwikkelingen die mogelijk van invloed zijn op de kosten. Deze ontwikkelingen zijn:

1. mogelijk nascheiden van kunststof verpakkingen na het aflopen van de raamovereenkomst verpakkingen na 2012.
2. het aflopen van het verwerkingscontract voor restafval in 2017;

1. Consequenties aflopen raamovereenkomst verpakkingen na 2012

Nu in 2011 is nog niet bekend wat er gaat gebeuren met de inzameling van de kunststof verpakkingen. Een raamovereenkomst tussen het ministerie van VROM, de VNG en Nedvang (de verpakkingindustrie) loopt af na 2012. Gedurende de periode van de raamovereenkomst, die is gesloten miv 2009, worden proeven gedaan met nascheiding van kunststof. Mogelijk biedt dit meer mogelijkheden voor recycling van kunststoffen dan bij bronscheiding het geval is.

Indien wordt gekozen voor nascheiding en de gemeente ontvangt geen vergoeding meer voor bronscheiding, kan dit de volgende consequenties hebben:

- Alle kunststof verpakkingen komen weer terecht in de restcontainer. Bijgevolg zal het gemiddeld aantal aanbiedingen van de restcontainer weer toenemen.
- Indien de kunststof verpakkingen niet meer aan de bron worden gescheiden zullen huishoudens de kleine container willen ruilen voor de grote container.
- De kosten voor de gescheiden inzameling van kunststof verpakkingen komen te vervallen.
- Onduidelijk is welke vergoeding de gemeenten nog van Nedvang ontvangen indien gekozen wordt voor nascheiding. Naar verwachting zal de vergoeding gelijk zijn aan de kosten van nascheiding.
- Richting inwoners zal de moeilijke boodschap moeten worden verkondigd dat gescheiden inzameling niet meer noodzakelijk is.
- Als gevolg van de toename van het restafval zullen de verwerkingskosten voor het restafval stijgen.

Ook bij bronscheiding is veel onduidelijk, met name over de vergoeding voor de gemeenten voor ingezamelde kunststof. In 2009 t/m 2012 bedraagt de vergoeding € 475 per ton ingezameld kunststof. Dit jaar (2011) zijn de partijen in overleg over de voorwaarden voor inzameling van het kunststof en de vergoeding die daar tegenover moet staan. De verwachting is uitgesproken door de partijen dat per 1 december 2012 duidelijk is wat de afspraken worden na 2012. Waarschijnlijk wordt nog geen tarief vastgesteld voor 2013 en volgende jaren.

2. Consequenties aflopen verwerkingscontract voor restafval in 2017

In 2010 betaalt gemeente Aalburg voor het verbranden van restafval € 140,06 per ton. Het huidige contract met Attero (voorheen Essent Milieu) loopt af in 2017. De verwachting is dat de kosten voor verbranding in 2017 lager uitkomen dan nu. Het zou kunnen dat de verwerkingskosten uitkomen op een tarief dat nu al gemiddeld aan de orde is in Nederland, namelijk € 93 per ton. ('Afstoffenheffing 2011' Publicatie van Agentschap NL)

Bij verwerkingskosten van € 93 per ton dalen de verwerkingskosten voor restafval met € 47 per ton. Een verwerkingstarief van € 93 per ton ten opzichte van € 140 per ton heeft consequenties op de besparingen die het gevolg zijn van de invoering van diftar in vergelijking met hetgeen is aangegeven in hoofdstuk 6.

Per aansluiting is de besparing als gevolg van de invoering van diftar bij een verwerkingstarief van € 93 als volgt:

Huidige situatie, dus niets doen	€ - 26,45
Optie 2 beprijzen volume gft- en restcontainer	€ - 24,62
Optie 3 beprijzen volume en aanbod restcontainer	€ - 23,66
Optie 4 beprijzen volume en aanbod gft- en restcontainer	€ - 36,22

Alle andere variabelen zijn gelijk gehouden met de situatie van nu, ook is geen rekening gehouden met inflatie en indexering. Voorts is uitgegaan van verwerkingstarieven van € 93 voor restafval. Als dit tarief hoger of lager is in 2017 veranderen ook de bovenstaande bedragen.

Bijlage 5 Kengetallen uit andere gemeenten

	Aalburg	Werkendam	Woudrichem	Drimmelen	Alphen-Chaam	Zaarle-Nassau	Geertruidenberg
inwoners	12.684	26.354	14.430	26.628	9.466	6.704	21.304
huishoudens	4.544	10.084	5.418	11.122	3.727	2.605	8.830
inwoners per huishouden	2,8	2,6	2,7	2,4	2,5	2,6	2,4

Tabel 1: gemiddelde huishoudgrootte in Aalburg en andere gemeenten

	Aalburg	Aalburg in % van totaal	Geertruidenberg	Geertruidenberg in % van totaal	Schijndel	Schijndel in % van totaal
huishoudens met minicontainers voor gft- en restafval	4.262	94%	7.960	90%	8.530	93%
huishoudens aangesloten op bovengrondse verzamelcontainers voor restafval	129	3%				
huishoudens aangesloten op ondergrondse verzamelcontainers voor restafval	153	3%	866	10%	603	7%
totaal	4.544	100%	8.826	100%	9.133	100%

Tabel 2: percentage hoogbouw tov het totaal aantal huishoudens in Aalburg en andere gemeenten

gegevens in kg per inwoner	Aalburg 2010	Werkendam 2010	Woudrichem 2010	Drimmelen 2010	Alphen- Chaam 2010	Baarle- Nassau 2010	Geertruiden- berg 2010	CBS niet stedelijk 2010
huishoudelijk afval (hha)								
huishoudelijk restafval	202	174	163	135	215	142	219	199
gft-afval	156	70	58	93	137	138	98	114
papier	82	73	87	73	79	58	54	85
glas	19	20	25	26	22	23	21	23
textiel	4,5	4,9	5,2	2,9	2,1	1,9	5,8	4,2
kca	1,7	2,4	1,4	2,2	nb	1,3	2,3	1,4
kunststof verpakkingen	3,7	7,4	11,2	11,9	8,6	11,3	5,6	6,5
overige componenten*	5,6	9,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
totaal huishoudelijk afval	473	361	351	344	463	375	405	434
% apart ingezameld huishoud	57%	52%	53%	61%	54%	62%	46%	54%
grof huishoudelijk afval (gha)								
grof restafval	17	29	19	15	nb	15	23	30
grof tuinafval	15	36	30	80	17	35	41	46
overig apart ingezameld	37	33	45	32	22	132	55	92
totaal grof huishoudelijk afval	69	98	93	127	39	182	119	168
% apart ingezameld grof huishoud	76%	71%	80%	88%	100%	92%	81%	82%
(grof) huishoudelijk afval totaal (hha + gha)								
restafval	219	203	182	150	215	157	242	229
apart ingezameld	324	257	262	321	288	400	282	373
totaal hha en gha	543	460	444	471	503	557	524	602
% apart ingezameld hha en gha	60%	56%	59%	68%	57%	72%	54%	62%

* in Aalburg drankenkartons en luiers

Tabel 3: milieurendement in Aalburg en andere gemeenten (Werkendam, Woudrichem en Drimmelen zijn diiftargemeenten, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Geertruidenberg niet)

Aandeel in restafval	Aalburg 2010	Werkendam 2010	Woudrichem 2010	Drimmelen 2010	Alphen- Chaam 2010	Baarle- Nassau 2010	Geertruiden- berg 2010
gft-afval	33%	42%	39%	34%	35%	37%	42%
papier	10%	10%	12%	7%	9%	4%	8%
glas	3%	1%	2%	3%	5%	2%	3%
textiel	4%	7%	6%	7%	5%	6%	3%
kunststof verpakkingen	10%	8%	7%	8%	6%	8%	10%

Tabel 4: sorteerresultaten in Aalburg en andere gemeenten (Werkendam, Woudrichem en Drimmelen zijn dijtargemeenten, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Geertruidenberg niet)